

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ-TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Hodnocení finančního zdraví podniku
Evaluation of the Financial Health of the Company

Student: Bc. Jana Ondrušková
Vedoucí diplomové práce: Ing. Blanka Poczatková, Ph.D., MBA

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra podnikohospodářská

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Jana Ondrušková**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T020 Ekonomika podniku
Specializace: 00 Ekonomika podniku
Téma: **Hodnocení finančního zdraví podniku**
Evaluation of the Financial Health of the Company

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Teoretická východiska diagnostiky podniku
  3. Charakteristika podniku
  4. Aplikace vybraných metod
  5. Zhodnocení výsledků analýzy
  6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- JANOK, Michal a kol. *Ukazovatele finanční analýzy podniku*. Bratislava: MIKA-Consult, 2000. 115 s. ISBN 80-967295-8-6.
- VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada Publishing, 2011. 246 s. ISBN 978-80-247-3647-1.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Blanka Pocztková, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 22.11.2013
Datum odevzdání: 25.04.2014

Ing. Josef Kašík, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 25. 4. 2014

Jana Ondrušková

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Teoretická východiska diagnostiky podniku	3
2. 1 Diagnostika	3
2. 2 Finanční analýza	4
2. 3 Zdroje informací	4
2. 4 Uživatelé finanční analýzy	6
2. 5 Metody a techniky finanční analýzy	8
2. 5. 1 Horizontální analýza neboli analýza trendů	8
2. 5. 2 Vertikální analýza neboli analýza struktur.....	9
2. 5. 3 Poměrové ukazatele	9
2. 5. 3. 1 Ukazatelé rentability.....	10
2. 5. 3. 2 Ukazatelé likvidity	12
2. 5. 3. 3 Ukazatelé aktivity (obratu)	15
2. 5. 3. 4 Ukazatelé finanční stability a zadluženosti.....	16
2. 5. 4 Analýza soustav ukazatelů	19
2. 5. 4. 1 Paralelní soustavy ukazatelů	19
2. 5. 4. 2 Pyramidové soustavy ukazatelů	20
2. 5. 5 Hodnotové ukazatele výkonnosti	21
2. 5. 6 Souhrnné modely hodnocení finanční úrovně.....	22
2. 5. 6. 1 Bankrotní modely	23
2. 5. 6. 2 Ratingové (bonitní) modely	26
3. Charakteristika podniku	29
3. 1 Historie podniku.....	29
3. 2 Organizační struktura podniku a lidské zdroje	30
4. Aplikace vybraných metod.....	33
4. 1 Horizontální a vertikální analýza podniku.....	33
4. 1. 1 Horizontální a vertikální analýza rozvahy	34
4. 1. 2 Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	39

4. 2 Poměrové ukazatele.....	43
4. 2. 1 Ukazatelé rentability	43
4. 2. 2 Ukazatelé likvidity	47
4. 2. 3 Ukazatelé aktivity (obratu).....	51
4. 2. 4 Ukazatelé finanční stability a zadluženosti	55
4. 3 Pyramidové soustavy ukazatelů	59
4. 4 Souhrnné modely hodnocení finanční úrovně	62
4. 4. 1 Altmanův model (Z-skóre).....	63
4. 4. 2 Tafflerův model	64
4. 4. 3 IN Indexy	65
4. 4. 4 Tamariho model.....	69
5. Zhodnocení výsledků analýzy	72
5. 1 Vyhodnocení finanční situace společnosti	72
5. 2 Zhodnocení situace společnosti SWOT analýzou.....	75
5. 3 Návrhy a doporučení	76
6. Závěr	79
Seznam použité literatury	81
Seznam zkratk	84
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
Přílohy	

1. Úvod

Na podnikání malých a středních firem se v roce 2009 podepsala hospodářská krize a spousta těchto podniků se z ní vzpamatovává do dnes. Tato událost zakymácela světem tržní ekonomiky a náhle začal být kladen většího důraz na téma hodnocení podniků. Dalšími důvody, proč vykonávat pravidelnou finanční kontrolu jsou ty, že se stále více zpříšňují kritéria ze strany finančních institucí, také investoři investující do cenných papírů jsou opatrnější a stejně tak vlastníci se staví obezřetněji ke zprávám managementu o firemním stavu. Stále více se rozrůstající konkurenční prostředí působí na jednotlivé podniky jako hnací motor, protože nejvýstižnějším heslem současnosti se stává „inovuj nebo nepřežiješ“, s kterým mezi prvními přišel na svět M. J. Kiernan.

Finanční analýza nabízí velmi rozmanité množství metod, jak zhodnotit finanční zdraví firmy. Vychází z dat minulých, ale i současných a díky tomu lze s určitou přesností odhadnout, jakým směrem se bude další vývoj společnosti ubírat. Cílem finančního rozboru je odhalit slabiny společnosti a tím předejít možným problémům. A samozřejmě je nutno umět také pozdvihnout a podpořit i silné stránky, které mohou pro firmu znamenat konkurenční výhodu.

Cílem diplomové práce je diagnostikovat finanční zdraví společnosti Prest Přerov a.s. za období let 2008 – 2012 a to vybranými metodami a modely finanční analýzy.

Diplomová práce se rozkládá na teoretickou část, jejíž součástí je stručná charakteristika vybrané společnosti a další část práce je věnována praxi. Teoretická část bude věnována teoriím o metodách a modelech použitých při finančním rozboru společnosti. Zprvu budou rozebrány jednotlivé pojmy související s tímto tématem a ty dále budou navazovat na detailnější popis uživatelů spojených s finanční analýzou. Tato kapitola bude také pojednávat o zdrojích, ze kterých jsou data pro rozbor čerpána. Konkrétně se jedná o účetní výkazy, jako jsou rozvaha a výkaz zisku a ztráty neboli výsledovka, které jsou součástí přílohy. Závěrečná část teorie bude věnována použitým metodám a technikám při analyzování podniku. Jak již bylo zmíněno výše, k tomuto oddílu patří i charakteristika společnosti a to nejen základní

údaje, jako jsou předmět a místo podnikání, ale také i něco k historii firmy a její organizační struktuře či zaměstnancích.

Zásadním prvkem celé diplomové práce je praktická část, ve které budou aplikovány konkrétní metody a modely na skutečná data z interních výkazů společnosti. Nejprve bude provedena analýza dat na základě vertikální a horizontální analýzy, díky níž budou zjištěny změny jednotlivých položek výkazů. Dále se bude práce zaměřovat na informace získané za pomoci poměrových ukazatelů a to za celé uvedené období, včetně srovnání výsledných hodnot vybraných ukazatelů s průměrnými hodnotami odvětví. Závěr kapitoly se bude zabývat souhrnnými modely hodnocení finanční společnosti.

2. Teoretická východiska diagnostiky podniku

Diplomová práce se v tomto úseku zabývá teorií diagnostiky podniku. Především diagnostikou finančního zdraví společnosti. Nejdříve bude charakterizovat pojmy spojené s tímto tématem, dále související výkazy, ze kterých jsou získávány informace pro samotnou analýzu a také budou rozebráni její uživatelé. V závěru se tento oddíl bude zabývat konkrétními metodami, které byly aplikovány při finanční analýze společnosti.

2. 1 Diagnostika

Nejen odborníci na slovo vzatí, ale i laici se jistě dohodnou na tom, že pojem diagnostika pochází z medicíny, ostatně jako mnoho dalších odvozených pojmů. Pravdou je, že slovo diagnóza pochází z řeckého jazyka a skládá se ze slov poznání a napříč. Dle většiny odborných slovníků je pak samotný význam charakterizován jako vymezení, rozpoznání, určení či stanovení.

V souvislosti s tímto pojmem je také důležité zmínit rozdíl mezi slovem diagnóza a analýza, protože bývají často zaměňována. Je vhodné využít pro lepší pochopení příklad z medicínské praxe a tedy, že lékař nestanoví diagnózu dříve, pokud neprovede jednotlivé rozbory-analýzy.

Diagnostika je tedy nauka o rozpoznávání a jeho metodách. Diagnostika podniku zjišťuje celkovou bonitu podniku, jeho silné a slabé stránky, nevyužité potenciály podniku či celkovou úroveň podnikového systému a další.

Za poměrně velmi mladou disciplínu vzniklou koncem 20. století v oblasti organizace a řízení se dá považovat diagnostika podniku a podnikání, a proto základní pojmy vznikají na základě výzkumu a konzultací. O zavedení tohoto oboru jako vědní disciplíny se zasadil pan Josef Kašík, což byl jeho jeden z jeho hlavních zakladatelů (Kašík, 1998).

2. 2 Finanční analýza

V současném turbulentním prostředí se žádný podnik neobejde bez rozboru finanční situace firmy. Finanční analýza je vlastně komplexní zhodnocení firemní minulosti, současnosti a budoucnosti (Růčková, 2011). „Jejím cílem je poznat finanční zdraví podniku, identifikovat slabiny, které by mohly vést k problémům a determinovat silné stránky (Grünwald, 2004, s. 4).“

Díky průběžným znalostem finanční situace společnosti, mohou manažeři provádět svá rozhodnutí při přerozdělování zisků, při alokaci volných peněžních prostředků, při poskytování obchodních úvěrů apod. (Knápková, 2013).

Management pomocí finanční analýzy také odhaluje silné a slabé stránky ve firmě, na základě čehož může přijmout pro následující období různá opatření či naopak pozdvihnout a zdokonalit to, co je pro ni charakteristické.

Finanční rozbor je úzce spjat s účetnictvím, protože to poskytuje informace pro samotnou analýzu prostřednictvím základních finančních výkazů, jako jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přehled o peněžních tocích (cash flow).

2. 3 Zdroje informací

Je velmi důležité, ze kterých vstupních dat je čerpáno, protože kvalita informací podněcuje úspěšnost finanční analýzy. Základní údaje jsou nejčastěji nalezna v účetních výkazech, jimiž jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o pohybu peněžních toků a příloha k účetní uzávěrce. Cenné informace se také nacházejí ve výročních zprávách.

„Čerpat informace lze dále ze zpráv samostatného vrcholového vedení podniku, ze zpráv vedoucích pracovníků či auditorů, z firemní statistiky produkce, poptávky, odbytu či zaměstnanosti, z oficiálních ekonomických statistik, z burzovních zpravodajství, z komentářů odborného tisku, z nezávislých hodnocení a prognóz (Knápková, 2013, s. 18).“

Níže budou podrobněji rozebrány účetní výkazy, které byly již zmíněny v předešlých odstavcích.

- a) **Rozvaha** – informuje o majetku, který podnik vlastní a jakými zdroji je tento majetek financován. Tento výkaz je stavový, což znamená, že je sestavován k určitému datu, většinou ke konci měsíce anebo roku.

„Rozvaha je něco jako finanční fotka společnosti. Je to jediný typ finančního výkazu, který uvádí přehled aktiv a pasiv (Gladiš, 2005, s. 37).“ Vždy musí platit, že součet aktiv a pasiv musí být rovnováže, tedy že se rovnají.

- b) **Výkaz zisku a ztráty** – neboli výsledovka informuje, zda podnik zhodnocuje vložený kapitál, takže jaká je jeho finanční výkonnost. Vytváří přehled o nákladech a výnosech společnosti za uplynulé období, jímž může být například měsíc či rok.

Tento výkaz zachycuje snad nejdůležitější informaci pro podnikání, a tou je výsledek hospodaření, tedy jestli je podnik ztrátový anebo ziskový.

- c) **Výkaz peněžních toků (Cash flow)** – zachytává změnu stavu peněžních prostředků. Tento výkaz vlastně vysvětluje, proč došlo k peněžním přírůstkům či úbytkům. Posuzuje skutečnou finanční situaci v podniku a srovnává příjmy s výdaji za určité časové období.

Jeho vznik byl podnícen tím, že vznikal časový i obsahový nesoulad mezi náklady a výdaji, výnosy a příjmy, ziskem a stavem peněžních prostředků (Knápková, 2013). U nás je to relativně chvíli používaný výkaz.

- d) **Příloha k účetní závěrce** – tento výkaz se stal nezbytnou součástí účetní závěrky. Vysvětluje a objasňuje externím uživatelům některé skutečnosti spojené s výsledkem hospodaření společnosti a zároveň doplňuje informace, které nenalezneme v ostatních finančních výkazech (Holečková, 2008). Mezi tyto informace patří např.:

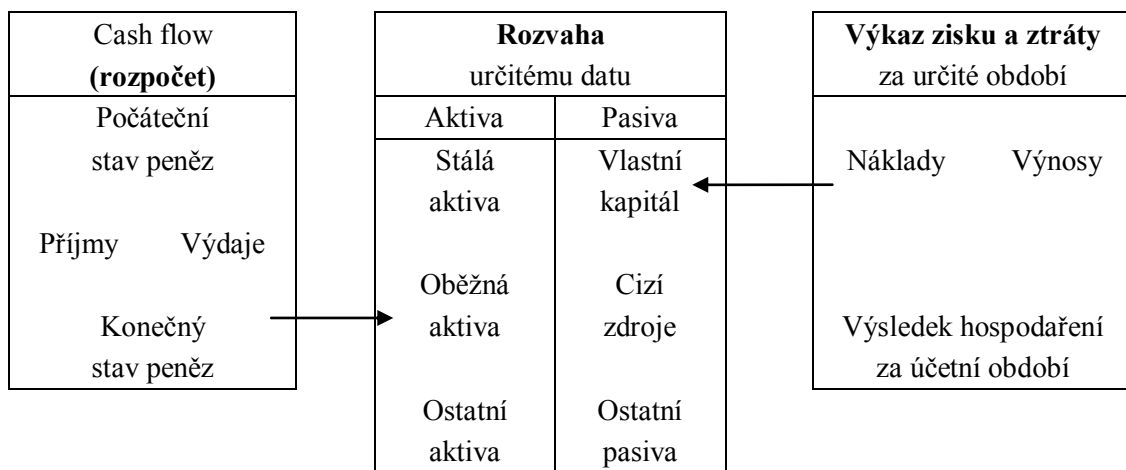
- členění bankovních úvěrů,
- jak byly rozděleny fondy ze zisku a jaký je výsledek hospodaření,
- údaje o cenných papírech, které podnik vlastní
- apod.

e) **Výroční zpráva** – její náležitosti jsou zakotveny v § 21 zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. Výroční zpráva zachycuje informace:

- o skutečnostech, které poskytují informace o podmínkách či situacích, jež nastaly až po konci rozvahového dne,
- o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky,
- o výdajích na činnost v oblasti výzkumu a vývoje,
- o tom, jestli má účetní jednotka organizační jednotku mimo ČR,
- a jiné.

Níže je znázorněna vzájemná provázanost mezi hlavními účetními finančními výkazy, a to mezi rozvahou, výkazem zisku a ztráty a výkazem o peněžních tocích.

Obr. 2. 1 Rozvaha, výkaz zisku a ztráty a výkaz cash flow

Zdroj: MÁČE, 2013, s. 274.

2. 4 Uživatelé finanční analýzy

Informace o vývoji a finanční stabilitě firmy neslouží jenom manažerům, ale i dalším ekonomickým subjektům, jež jsou přímo či nepřímo spojeni s podnikem a jeho okolím. Lhát nebo dokonce zapírat informace není dobré, protože podnik se tím může stát pro řadu

subjektů podezřelý a tím se znevýhodnit (zvýšený úrok, neposkytnutý úvěr, sankce, daňový audit...).

Uživatele lze rozdělit na (Grünwald, 1995):

a) Externí uživatelé – podnik hodnotí především pomocí účetních výkazů, ale také výročních zpráv.

- *Banky a věřitelé* – požadují po dlužníkovi co nejvíce informací, aby se mohli rozhodnout, zda mu půjčí finanční prostředky, v jaké výši a za jakých podmínek.
- *Stát a jeho orgány* – se zabývají finanční stabilitou podniků, z důvodu daňové kontroly, kvůli přerozdělení finanční výpomoci atd.
- *Konkurenti* – monitorují stav podobných podniků či odvětví kvůli srovnání výsledků hospodaření apod.
- *Obchodní partneři* – zde se jedná o odběratele (zda se dodavatel nedostane do finančních obtíží, protože jsou na něm závislí) a dodavatele (zda je odběratel schopen dostát svým závazkům) společnosti.

b) Interní uživatelé – mají k dispozici mnohem podrobnější a větší škálu finančních informací.

- *Vlastníci, akcionáři* – jejich zájem je samozřejmý, protože chtějí mít jistotu, že svůj kapitál nejen dobře investovali, ale také, že se jim zhodnocuje.
- *Manažeři* – díky znalosti informací o podniku, mohou provádět predikci o budoucím vývoji a také se na základě toho rozhodují.
- *Zaměstnanci, odbory* – zájem o prosperitu firmy je přirozený, protože jim jde o zachování jejich pracovních míst a mzdových podmínek.

2. 5 Metody a techniky finanční analýzy

Finanční analýza je souhrnné vyjádření všech podnikových aktivit a odhaluje dosaženou úroveň finanční situace podniku. Pro přesnější vyjádření a kvalitnější posouzení zdraví podniku je dobré využít delší časovou řadu.

Při posouzení stability je využívána celá řada ukazatelů a mnoho metod. Oficiální metodika finanční analýzy není určena žádná, ale postupem času se vžily obecně platné analytické postupy.

2. 5. 1. Horizontální analýza neboli analýza trendů

Zkoumá vývoj veličin v čase, nejvíce se věnuje vztahu k minulému účetnímu období. Změny jsou vyjadřovány v procentech či v indexech a ty jsou řetězové (srovnává hodnoty určitého ukazatele ve dvou po sobě jdoucích obdobích) a bazické (srovnává hodnoty určitého ukazatele ve stejném období).

„Horizontální analýza si klade za cíl změřit pohyby jednotlivých veličin, a to absolutně a relativně, a změřit jejich intenzitu (Holečková, 2005, s. 43).“ Absolutní změna vyjadřuje, o kolik jednotek se změnila hodnota položky v čase a relativní změna říká, o kolik procent se změnila hodnota položky.

$$\text{absolutní změna} = U_t - U_{t-1} = \Delta U_t \quad (2. 1)$$

$$\text{relativní změna} = \frac{U_t - U_{t-1}}{U_{t-1}} = \frac{\Delta U_t}{U_{t-1}} \quad (2. 2)$$

Kde:

U_t - hodnota ukazatele,

t - běžný rok,

$t - 1$ - předchozí rok,

Δ - změna.

2. 5. 2. Vertikální analýza neboli analýza struktur

„Spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu na určité celkové hodnotě, ke které jsou jednotlivé položky vztaženy (Hrdý, 2009, s. 122).“ Při rozboru rozvahy je položka srovnávána s celkovými aktivy či pasivy a stejně tomu tak je i u rozboru výkazu zisku a ztráty, kde se položka srovnává s celkovými náklady, výnosy či tržbami.

Vertikální analýza je vhodná i pro mezipodnikové srovnání. Vzorec pro výpočet vertikální analýzy je vyjádřen níže.

$$\text{podíl na celku} = \frac{U_i}{\sum U_i} \quad (2. 3)$$

Kde:

U_i - hodnota dílčího ukazatele,

$\sum U_i$ - velikost absolutního ukazatele.

Velkým mínusem, jak horizontální tak vertikální analýzy je, že nevysvětlují příčiny jednotlivých změn a také, že data nemusí být vždy obsahově srovnatelná (př. použité metody při odepisování anebo při oceňování zásob apod.)

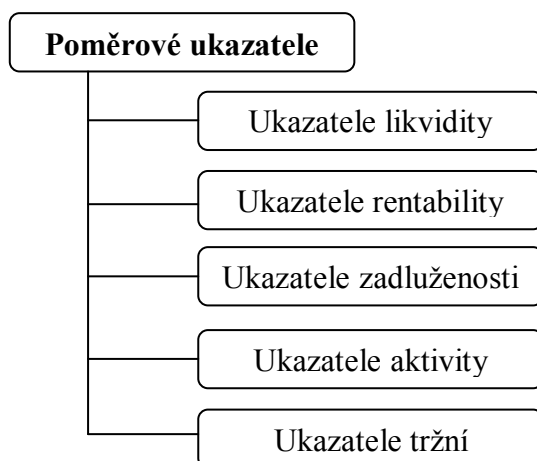
2. 5. 3. Poměrové ukazatele

V současnosti existuje velká řada ukazatelů, zabývajících se finančním zdravím podniku, které se od sebe liší pouze drobnými modifikacemi. Principem výpočtu poměrových ukazatelů je, že jsou dávány jednotlivé položky do poměru mezi sebou.

Podnik je složitý celek, aby mohl dlouhodobě existovat a fungovat, musí být nejen rentabilní, ale i likvidní a přirozeně zadlužený, a z toho důvodu si nevystačíme pouze s jediným ukazatelem (Kislingerová, 2005).

Níže je graficky znázorněn přehled finančních poměrových ukazatelů, dle jejich zaměření.

Obr. 2. 2 Přehled poměrových ukazatelů z hlediska jejich zaměření

Zdroj: RŮČKOVÁ, 2011, s. 48.

2. 5. 3. 1. Ukazatelé rentability

Rentabilita čili ziskovost, charakterizuje výsledek podnikání za určité časové období. V zahraničí se běžně používá zisk před zdaněním, u nás se používá zisk po zdanění (Janok, 2000). V praxi jsou tyto ukazatele nejvíce sledovány, protože informují o efektu, kterého bylo docíleno vloženým kapitálem.

V současnosti existuje mnoho modifikací ukazatelů rentability, ale obecně je dán ukazatel jako:

$$\frac{\text{výnos}}{\text{vložený kapitál}} \quad (2. 4)$$

a) Rentabilita aktiv (ROA) – poskytuje informace o tom, jak efektivně podnik využívá svoje zdroje, proto bývá považován za klíčového ukazatele.

„Čistý zisk je pouze součástí výsledného efektu. Druhou část tvoří efekt zhodnocení cizího kapitálu, neboli odměna věřitelům (Dluhošová, 2010, s. 81).“

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva} \quad (2. 5)$$

$$ROA = \frac{EAT + úroky \cdot (1 - t)}{aktiva} \quad (2. 6)$$

Kde:

EBIT - zisk před zdaněním,

EAT - zisk očištěný o úroky a daň,

t - sazba daně z příjmu.

- b) Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE)** – vyjadřuje míru zhodnocení aktiv, která jsou financována vlastními i cizími dlouhodobými zdroji. Tedy všechny prostředky vložené do podnikání jak akcionáři, tak věřiteli.

$$ROCE = \frac{EAT}{vlastní kapitál + dlouhodobé dluhy} \quad (2. 7)$$

- c) Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)** – využívá se pro vyjádření celkové výnosnosti vloženého vlastního kapitálu. Pomocí ukazatele ROE zjistíme, kolik připadne čistého zisku na jednu korunu, kterou investovali vlastníci podniku.

„Růst tohoto ukazatele může znamenat např. zlepšení výsledku hospodaření, zmenšení podílu vlastního kapitálu ve firmě nebo také pokles úročení cizího kapitálu (Růčková, 2011, s. 54).“

Ukazatel ROE můžeme vypočítat pomocí vzorce, který je zobrazen níže anebo díky pyramidálnímu rozkladu tzv. Du Pontův systém analýzy, jež bude rozebrán později.

$$ROE = \frac{EAT}{vlastní kapitál} \quad (2. 8)$$

- d) Rentabilita tržeb (ROS)** – neboli zisková marže, charakterizuje rozdíl mezi vlastními náklady a prodejní cenou. Velikost ukazatele udává postavení na trhu a konkurenceschopnost (Janok, 2000).

Malá hodnota ukazatele signalizuje špatné řízení firmy, střední úroveň charakterizuje dobrý management a vysoká hodnota ukazatele značí nadprůměrnou úroveň podniku (Dluhošová, 2010).

$$ROS = \frac{EAT}{tržby} \quad (2. 9)$$

- e) **Rentabilita nákladů** – udává kolik korun čistého zisku, případně na korunu celkových nákladů. Velikost ukazatele vyjadřuje, jak jsou zhodnoceny vložené náklady a platí že, čím je vyšší hodnota, tím je to lepší pro podnik tzn., že tím vzniká větší procento zisku.

$$rentabilita\ nákladů = \frac{EAT}{celkové\ náklady} \quad (2. 10)$$

2. 5. 3. 2. Ukazatelé likvidity

Pomocí poměrových ukazatelů likvidity je zjišťováno, zda je podnik likvidní, jinak řečeno, jestli jsou jeho prostředky dostatečně velké, aby uhradily závazky společnosti. Tímto ukazatelem se zabývají především věřitelé, protože je zajímavá, zda podnik bude platit včas a v plné výši své dluhy.

Podnik jako takový je závislý i na svém okolí, protože jeho likvidita je spojena s faktory, jako jsou: jak rychle je podnik schopen inkasovat své pohledávky, jak prodejné jsou jeho výrobky anebo jestli v případě potřeby je schopen prodat své zásoby a další.

- a) **Ukazatel celkové likvidity (běžné likvidity)** – vyjadřuje, kolikrát oběžná aktiva pokryjí krátkodobé závazky společnosti. Kdyby se všechna oběžná aktiva přeměnila v určitém okamžiku na hotovost, tak kolikrát by byl podnik schopen uspokojit své věřitele (Valach, 1997).

Nedostatkem u tohoto ukazatele je, že přistupuje ke všem položkám v oběžných aktivech stejně, ale to není možné, protože každá z nich má jinou likvidnost, to znamená, že se nepřemění stejně rychle peněžní prostředky.

Likvidnost podniku je brána za přiměřenou, když se hodnota ukazatele pohybuje v rozmezí od 1,5 do 2,5. Také je důležité srovnávat podniky s obdobným charakterem činnosti.

$$\text{celková likvidita} = \frac{OA}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.11)$$

Kde:

OA – oběžná aktiva.

- b) Pohotová likvidita** – zde, je ukazatel očištěn o zásoby, které nejsou příliš likvidní, a tím podchycuje nedostatek z předešlého ukazatele. V některých případech je vhodné tento vzorec ještě upravit o nedobytné či pochybné pohledávky. Doporučená hodnota intervalu je 1,0 – 1,5.

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{OA - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.12)$$

- c) Okamžitá likvidita** – pracuje pouze s nejlikvidnější složkou oběžného majetku a tím jsou nejen peníze v pokladně a na účtech, ale i jiné peněžní ekvivalenty, jako například volně obchodovatelné cenné papíry, směnky, šeky apod.

Pro okamžitou likviditu platí rozmezí 0,9 – 1,1, avšak toto rozmezí je převzato z americké literatury a pro ČR platí mnohem nižší hodnota, a to 0,6, přesto však dle ministerstva průmyslu a obchodu je tato hodnota až 0,2, ale ta už bývá kritická i z psychologického hlediska (Růčková, 2011).

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.13)$$

Pro dokreslení úrovně likvidity je dobré využít následujících ukazatelů, které se zabývají strukturou oběžných aktiv.

- d) Podíl pohledávek na oběžném majetku** – podstata tohoto ukazatele vychází z jeho samotného názvu a to, že zjišťuje podíl pohledávek na celkových oběžných aktivech.

Když hodnota ukazatele roste, tak je dobré, aby to bylo z důvodu, že všichni odběratelé řádně platí své pohledávky. Bohužel to je v praxi docela nereálné, takže je lepší, když se hodnota v čase příliš nemění.

$$\text{podíl pohledávek na } OA = \frac{\text{pohledávky}}{OA} \quad (2.14)$$

- e) Podíl zásob na oběžném majetku** – výše tohoto ukazatele je individuální, protože se váže na odvětví, ve kterém společnost působí, s čímž souvisí odlišná potřeba zásob pro zajištění plynulé výroby. Obecně však platí, že hodnota by neměla být příliš vysoká, protože zásoby jsou nejméně likvidní položkou oběžných aktiv.

$$\text{podíl zásob na } OA = \frac{\text{zásoby}}{OA} \quad (2.15)$$

- f) Čistý pracovní kapitál (provozní kapitál)** – je vlastně část oběžných aktiv, která jsou financována z dlouhodobých zdrojů. Tento ukazatel je významným indikátorem platební schopnosti podniku, protože představuje relativně volný kapitál pro zajištění podnikatelské činnosti (Hrdý, 2009).

Základním předpokladem ukazatele je, že jeho hodnota musí být kladná. V opačném případě se jedná o tzv. nekrytý dluh¹.

$$\text{ČPK} = OA - \text{krátkodobé závazky} \quad (2.16)$$

$$\text{ČPK} = (\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé závazky}) - \text{stálá aktiva} \quad (2.17)$$

Kde:

---

¹ Nekrytý dluh – situace, kdy vzniká přebytek krátkodobého cizího kapitálu nad oběžným majetkem (online slovník – Bussiness center).

ČPK - čistý pracovní kapitál.

2. 5. 3. 3. Ukazatelé aktivity (obratu)

Zabývají se tím, kolik kapitálu je vázáno v různých formách dlouhodobého i krátkodobého majetku. Pomocí ukazatelů aktivity je zkoumána efektivnost firmy při hospodaření s jednotlivými druhy aktiv a intenzita jejich využívání se promítne přímo v ziskovosti. Tím je myšleno, že při lepším využívání aktiv se sníží jejich potřebný objem a zůstanou zachovány i požadované tržby (Jindřichovská, 2001).

- a) **Obrátka celkových aktiv** – je to komplexní ukazatel měřící, kolikrát se celková aktiva obrátí v tržby za rok. Jinak řečeno jak intenzivně firma pracuje se svým majetkem za určité časové období.

Pozitivní je, co největší počet obrátek. Průměrnou hodnotou je interval 1,6 – 2,9. Pokud se však podnik nachází pod minimální hodnotou intervalu, tak z toho vyplývá, že se svým majetkem nezachází efektivně a má příliš velké zásoby, takže by měli buď zvýšit tržby anebo odprodat nějaký majetek (Hrdý, 2009).

$$\text{obrátka celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (2. 18)$$

- b) **Doba obratu aktiv** – znázorňuje, jak dlouho bude trvat jeden obrat, tedy dobu, která je nezbytně nutná pro přeměnu majetku v peněžní prostředky. Žádoucí je v tomto případě, co nejkratší doba obratu. Hodnota ukazatele je ovlivněna podílem fixního a pracovního kapitálu na celkových aktivech, takže čím více je fixních aktiv, tím je ukazatel vyšší.

$$\text{doba obratu aktiv} = \frac{\text{celková aktiva} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2. 19)$$

- c) **Doba obratu zásob** – ukazatel vyjadřuje dobu, po kterou jsou zásoby ve společnosti až do doby jejich prodeje či spotřeby. Hodnota ukazatele by měla být co nejnižší, protože v zásobách je vázáno velké množství kapitálu, což pro podnik znamená vysoké náklady (př. na skladování, manipulaci...).

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2. 20)$$

- d) **Doba obratu pohledávek** – díky tomuto ukazateli je zjištěno, jak průměrně dlouho trvá, než odběratelé uhradí závazky vůči dodavateli. V případě častého překračování doby splatnosti, by se měli dodavatelé snažit umravnit platební kázeň odběratelů anebo popřemýšlet, zda vůbec bude uskutečněna další spolupráce.

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2. 21)$$

- e) **Doba obratu závazků** – charakterizuje období, po které poskytl dodavatel úvěr společnosti. Je to vlastně doba od vzniku úvěru až po jeho uhrazení.

Hodnota ukazatele by měla alespoň stejně velká, jako je hodnota doby obratu pohledávek. Nesoulad těchto dvou ukazatelů ovlivňuje likviditu podniku, protože pokud je ukazatel větší než doba obratu pohledávek a zásob, pak to znamená, že tyto ukazatele financuje obchodní úvěr.

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky} \cdot 360}{\text{tržby}} \quad (2. 22)$$

2. 5. 3. 4. Ukazatelé finanční stability a zadluženosti

Hlavní funkcí tohoto ukazatele je, sloužit jako indikátor výše rizika při daném poměru a struktuře vlastního a cizího kapitálu. Čím více je podnik zadlužen, tím na sebe bere větší

riziko, protože závazky musí splácet, ať se mu daří v podnikání nebo nedaří (Knápková, 2013). Na druhou stranu zadluženost nemusí vždy znamenat negativní jev a může být pro firmu i prospěšná, protože cizí kapitál je levnější než vlastní (např. daňový efekt²).

Následují jednotliví ukazatelé, kteří spadají do této kategorie (Dluhošová, 2010).

- a) Podíl vlastního kapitálu na aktivech** – umožňuje hodnotit různé stránky finanční situace společnosti. Především dlouhodobou stabilitu podniku a výši jeho samostatnosti, tedy do jaké míry je schopen krýt své prostředky svými vlastními zdroji.

Je známo, že zvýšení ukazatele znamená upevnění finanční stability, avšak pozor na neúměrné zvyšování, to by mohlo vést k poklesu výkonnosti vložených prostředků.

$$\text{podíl vlastního kapitálu na aktivech} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva}} \quad (2. 23)$$

- b) Stupeň krytí stálých aktiv** – vyjadřuje, zda je dlouhodobý majetek hmotný i nehmotný profinancován dlouhodobými zdroji, hodnota tohoto ukazatele by měla být alespoň 100%. Samozřejmě čím vyšší je hodnota nejen ukazatele stupně krytí stálých aktiv, ale i předešlého ukazatele, tím je podnik stabilnější po finanční stránce a je to pro něj lepší.

$$\text{stupeň krytí stálých aktiv} = \frac{\text{dlouhodobý kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad (2. 24)$$

- c) Majetkový koeficient (finanční páka)** – cílem finančního řízení je hledání optimální hranice mezi financováním majetku podniku vlastními a cizími zdroji. Ukazatel tedy hodnotí, do jaké míry je majetek společnosti financován vlastními zdroji.

---

² Daňový efekt neboli daňový štít – „úroky cizího kapitálu jsou součástí nákladů a náklady snižují zisk, ze kterého se platí daň, snižují úroky daňového zatížení podniku (Synek, 2006, s. 126).“ Za předpokladu dosahuje-li podnik zisk.

$$\text{majetkový koeficient} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2. 25)$$

- d) Ukazatel celkové zadluženosti (ukazatel věřitelského rizika)** – představuje, kolik se podílí věřitelů na financování majetku společnosti. Velikost ukazatele udává výši věřitelského rizika, což znamená, že čím je vyšší ukazatel, tím vzniká vyšší riziko pro věřitele.

$$\text{ukazatel celkové zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2. 26)$$

Ukazatel celkové zadluženosti má analytické ukazatele, jimiž jsou dlouhodobá zadluženost a běžná zadluženost. Vzorce jsou znázorněny níže.

$$\text{ukazatel dlouhodobé zadluženosti} = \frac{\text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2. 27)$$

$$\text{ukazatel běžné zadluženosti} = \frac{\text{krátkodobý cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2. 28)$$

- e) Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu** – „Akceptovatelná zadluženost vlastního kapitálu závisí na fázi vývoje firmy a postoji vlastníků k riziku. U stabilních společností by se měla pohybovat přibližně v pásmu od 80% do 120% (Dluhošová, 2010, s. 79).“

$$\text{ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2. 29)$$

- f) Úrokové krytí (ukazatel ziskové úhrady úroků)** – říká, kolikrát může firma uhradit úroky z provozního zisku. Samozřejmě, že čím je hodnota ukazatele vyšší, tím je podnik schopnější.

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}} \quad (2. 30)$$

- g) **Úrokové zatížení** – informuje o tom, jak velkou část odčerpají úroky z celkového zisku. Firma s dlouhodobě nízkou hodnotou ukazatele si může dovolit větší podíl cizích zdrojů.

$$\text{úrokové zatížení} = \frac{\text{úroky}}{EBIT} \quad (2.31)$$

2. 5. 4. Analýza soustav ukazatelů

„Soustavy poměrových ukazatelů mají za cíl vyjádřit souhrnnou charakteristiku celkové finančně ekonomické situace a výkonnosti podniku pomocí jednoho souhrnného ukazatele (Hrdý, 2009, s. 132).“

Analýza soustav ukazatelů se dělí na paralelní a pyramidovou soustavu ukazatelů.

2. 5. 4. 1. Paralelní soustava ukazatelů

Místo komplexního posouzení finanční situace podniku se tato metoda zabývá pouze ukazateli podle příbuznosti a rozděluje je do jednotlivých oblastí (rentabilitu, likviditu atd.). Toto je jedna z hlavních nevýhod skupin poměrových ukazatelů. Přitom mezi ukazateli existují vzájemné vztahy, které lze kvantifikovat a popsat (Strouhal, 2006).

Dále se paralelní soustava ukazatelů vyznačuje tím, že jsou jednotliví ukazatelé řazeni souběžně a žádný není vrcholový, takže mají všichni stejnou váhu.

V současnosti je však poměrových ukazatelů nespočet a liší se od sebe pouze drobnými modifikacemi. Vybrané skupiny poměrových ukazatelů již byly zmíněny v předešlé kapitole 2. 5. 3.

2. 5. 4. 2. Pyramidové soustavy ukazatelů

V případě této metody se vrcholový syntetický ukazatel rozkládá na dílčí analytické ukazatele a tím vzniká pomyslná pyramida. Vrcholový ukazatel by měl vyjadřovat cíl účetní jednotky. Matematicky vyjádříme tento rozklad jako součet dílčích ukazatelů, viz níže.

$$\Delta y_x = \sum_i \Delta x_{a_i} \quad (2. 32)$$

Kde:

x - analytický ukazatel,

Δy_x - přírůstek vlivu analytického ukazatele,

a_i - dílčí vysvětlující ukazatel,

Δx_{a_i} - vliv dílčího ukazatele a_i na analytického ukazatele x .

„Při rozkládání ukazatelů se používají dva základní postupy – aditivní (součet nebo rozdíl dvou ukazatelů) a multiplikativní (součin nebo podíl dvou ukazatelů) (Knápková, 2013, s. 129).“ Zřídka lze použít i exponenciální postup. Pyramidální rozbor je používán při mezipodnikovém srovnání anebo při hodnocení vývoje podniku. Při hodnocení výkonnosti podniku nebývá často pyramidální soustava ukazatelů využívána, protože ji uživatelé považují za složitější než paralelní, a to nejen při její samotné aplikaci, ale i pro interpretaci výsledků (Vochozka, 2011).

Mezi hlavní představitele vrcholových ukazatelů výkonnosti patří především ukazatelé rentability, na něž působí faktory, jako např.: na jaké úrovni zadlužení se společnost nachází, jak hospodaří manažeři s majetkem podniku, zda podnik hradí své závazky včas a další činitelé. Z těchto důvodů je dobré provádět tyto rozklady, protože díky nim je možné zjistit odchylky a na základě toho pak navrhnout následná opatření a zlepšení.

Ukazatel rentability vlastního kapitálu patří mezi nejsledovanější ukazatele, protože postihuje základní cíl podniku. Mezi nejznámější a nejpoužívanější pyramidové soustavy ukazatelů patří, Du Pontův rozklad ROE.

Základní Du Pontova rovnice (Synek, 2006, s. 241).

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \cdot \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2. 33)$$

$$ROA = \text{rentabilita tržeb} \cdot \text{obrat celkových aktiv} = \text{výnosnost celkových aktiv} \quad (2. 34)$$

Z ní vychází, rozšířená verze Du Pont rovnice.

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} \cdot \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}} \cdot \frac{\text{aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2. 35)$$

$$\begin{aligned} ROE &= \text{rentabilita tržeb (zisková marže)} \cdot \text{obrat aktiv} \cdot \text{míra finanční páky} = \\ &= \text{výnosnost vlastního kapitálu} \end{aligned} \quad (2. 36)$$

Management podniku má tedy tři páky, dle rozšířené Du Pont rovnici, jak zvětšit výnosnost vlastního kapitálu,

- zisková marže – zvyšování pomocí snížení nákladů,
- obrat aktiv – zvyšování tržeb na každou korunu aktiv,
- finanční páka – použití cizích zdrojů k financování majetku zvyšuje rentabilitu vlastního kapitálu (když je hodnota >1, pak financování cizím kapitálem má pozitivní vliv).

2. 5. 5. Hodnotové ukazatele výkonnosti

Metoda ekonomické přidané hodnoty EVA je jednou z nejvíce využívaných tohoto typu. Poprvé byla použita v roce 1991, americkou poradenskou firmou Stern, Steward & Co (Hrdý, 2009).

Dle ukazatele, který je níže znázorněn vzorcem 2.37, je hlavním cílem firmy maximalizovat zisk, a to ekonomický nikoli účetní.

Kladný výsledek hospodaření totiž neznamená, že podnik dosahuje i kladný ekonomický zisk. Ten, na rozdíl od účetního zisku, zahrnuje i náklady vlastního kapitálu tzn., že zahrnuje nejen explicitní náklady³, ale i implicitní⁴.

$$EVA = NOPAT - C \cdot WACC \quad (2.37)$$

Kde:

EVA – ekonomická přidaná hodnota (economic value added),

NOPAT – čistý operativní zisk,

WACC – průměrné náklady na celkový kapitál,

C – celkový investovaný kapitál.

2. 5. 6. Souhrnné modely hodnocení finanční úrovně

Finanční analýza slouží ke zhodnocení celkové finanční situace podniku, jak již bylo mnohokrát zmíněno. Odhaluje rezervy společnosti, na kterých může pracovat a zlepšovat se a následně zavádět různá opatření do budoucna.

Ke zjištění stability podniku bývá použita celá řada poměrových ukazatelů, avšak použití této metody pro zhodnocení je docela pracné a zdlouhavé. Proto jsou k tomuto posouzení také využívány souhrnné ukazatele, díky nimž je vyjádřen finanční stav společnosti jedním výpočtem.

Úkolem souhrnných modelů je varovat podnik před úpadkem. Vychází z toho, že firma již několik období před krizí vykazuje určité anomálie, tedy odchylky od normálního stavu, které bývají typické pro bankrotující podniky.

„Bonitní a bankrotní modely jsou velice důležité zejména pro bankovní sektor. Než banky schválí půjčku podnikům, musí nejdříve uvážit jejich bonitu. Proto si bankovní domy vytváří

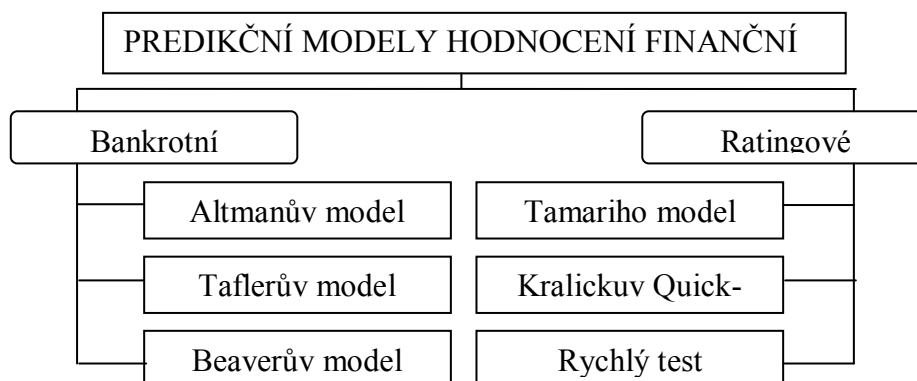
³ Explicitní náklady - náklady, které jsou závazkem a musí se uhradit. Tyto náklady jsou zahrnuty v účetních výkazech (online slovník – Business center).

⁴ Implicitní náklady (oportunitní, alternativní) – neboli náklady ušlých příležitostí – např. ušlá mzda či úroky z vlastního kapitálu (Vochozka, 2011). Oportunitní náklady nejsou zahrnuty v účetnictví, ale jsou zachyceny při hodnotové analýze výkonnosti podniku.

systémy pro hodnocení bonity firem, na základě kterých dochází ke zhodnocení míry rizika, která banka ponese, poskytne-li firmě daný úvěr (Vochozka, 2011, s. 75).“

Níže na Obr. 2.3 je znázorněn přehled nejvíce používaných predikčních modelů při analyzování finanční úrovně firmy.

Obr. 2. 3 Přehled vybraných predikčních modelů finanční úrovně

Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 96.

2. 5. 6. 1. Bankrotní modely

Úkolem bankrotních modelů je identifikovat finanční situaci podniku v blízké budoucnosti, zda mu nehrozí bankrot. Předpoklad u ohrožených podniků je, že mají problémy s likviditou, rentabilitou celkového vloženého kapitálu či s výší čistého pracovního kapitálu. Mezi bankrotní modely jsou řazeny např. Altmanův model (Z-skóre), Beaverův model, indexy IN (indexy důvěryhodnosti) anebo Tafflerův model (Knápková, 2013).

- a) Altmanův model (Altmanovo Z-skóre)** – pomocí statistické analýzy dokáže model předpovědět finanční krach firmy. Profesor Altman jako první použil diskriminační analýzu, kde zahrnul poměrové ukazatele jako proměnné. Model je využitelný pro podniky veřejně obchodovatelné i pro neobchodovatelné na burze (Hrdý, 2009).

Vypočtená hodnota indexu rozděluje podniky do pásem:

- $Z < 1,81$ – pásmo zániku,

- $1,81 < Z < 2,99$ – pásmo šedé zóny,
- $Z > 2,99$ – pásmo prosperity.

U akciových společností, které nejsou obchodovatelné na burze je Z-scóre vyjádřeno vztahem 2.38.

$$Z = 0,717 \times X_1 + 0,847 \times X_2 + 3,107 \times X_3 + 0,42 \times X_4 + 0,998 \times X_5 \quad (2. 38)$$

Kde:

X_1 – pracovní kapitál / celková aktiva,

X_2 – nerozdělený zisk / celková aktiva,

X_3 – EBIT / celková aktiva,

X_4 – tržní hodnota vlastního kapitálu / účetní hodnota dluhů,

X_5 – tržby / celková aktiva.

b) In index neboli index důvěryhodnosti – tento ukazatel, byl jako jeden z prvních sestaven čistě pro české podmínky manželi Neumaierovi. Celkem zkonstruovali čtyři indexy, kterými lze změřit výkonnost společnosti a její důvěryhodnost. Jsou to indexy IN95 jako věřitelská varianta, IN99 jako vlastnická varianta, IN01 je spojením předešlých indexů a IN05 je modifikovaná varianta indexu IN01.

IN95 – tento index je zaměřen na věřitele a největší váhu přikládá prvnímu ukazateli, což je rentabilita aktiv.

- $IN95 \in <2 ; \infty)$ – podnik prosperuje,
- $IN95 \in <1 ; 2)$ – šedá zóna,
- $IN95 \in (- \infty ; 1>$ - podnik krachuje.

$$IN95 = 0,022 \times X_1 + 0,11 \times X_2 + 8,33 \times X_3 + 0,52 \times X_4 + 0,1 \times X_5 - 16,8 \times X_6 \quad (2. 39)$$

Kde:

X_1 – celková aktiva / cizí zdroje,

X_2 – EBIT / nákladové úroky,

X_3 – EBIT / celková aktiva,

X_4 – výnosy / celková aktiva,

X_5 – oběžná aktiva / krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci,

X_6 – závazky po splatnosti / výnosy.

IN99 – bývá využíván pro hodnocení výkonnosti podniku z pohledu vlastníka. Ukazatel doplňuje IN95, protože věřitelské kritérium není pro vlastníky postačující. I když je podnik schopen hradit své závazky, tak už nemusí být schopen tvořit hodnotu pro vlastníky. Účinnost indexu je 85% a největší váhu má opět ukazatel rentability aktiv. Podnik je hodnocen na základě níže uvedených kritérií (Vochozka, 2011).

- $IN99 \in <2,070 ; \infty)$ – podnik tvoří hodnotu,
- $IN99 \in (1,590 ; 2,070>$ – podnik spíše tvoří hodnotu,
- $IN99 \in (1,220 ; 1,590>$ – šedá zóna,
- $IN99 \in (0,684 ; 1,220>$ – podnik spíše netvoří hodnotu
- $IN99 \in (-\infty ; 0,684>$ – podnik netvoří hodnotu.

$$IN99 = -0,017 \times X_1 + 4,573 \times X_3 + 0,481 \times X_4 + 0,015 \times X_5 \quad (2. 40)$$

IN01 – je komplexní index a spojuje předchozí ukazatele. Opět je nejdůležitějším ukazatelem ROA, stejně jako v předešlých případech.

- $IN01 \in <1,77 ; \infty)$ – podnik prosperuje,
- $IN01 \in (0,75 ; 1,77)$ – šedá zóna,
- $IN01 \in (-\infty ; 0,75>$ – podnik krachuje.

$$IN01 = 0,13 \times X_1 + 0,04 \times X_2 + 3,92 \times X_3 + 0,21 \times X_4 + 0,09 \times X_5 \quad (2. 41)$$

IN05 – je modifikovaná verze předchozího ukazatele. Tato drobná úprava spočívá v tom, že byla ještě více navýšena váha ukazatele rentability aktiv.

- $IN05 \in <1,6 ; \infty)$ – podnik prosperuje,
- $IN05 \in <0,9 ; 1,6)$ – šedá zóna,
- $IN05 \in (-\infty ; 0,9>$ - podnik krachuje.

$$IN05 = 0,13 \times X_1 + 0,04 \times X_2 + 3,97 \times X_3 + 0,21 \times X_4 + 0,09 \times X_5 \quad (2. 42)$$

c) Tafflerův model – je dalším ukazatelem zabývajícím se rizikem bankrotu společnosti. Obsahuje na rozdíl od ostatních použitých bankrotních modelů menší počet poměrových ukazatelů a ROA třeba nepoužívá vůbec, čímž se také liší od ostatních.

- $T \in <0,3 ; \infty)$ – podnik prosperuje,
- $T \in <0,2 ; 0,3>$ – šedá zóna,
- $T \in (-\infty ; 0,2>$ - podnik krachuje.

$$T = 0,53 \times X_1 + 0,13 \times X_2 + 0,18 \times X_3 + 0,16 \times X_4 \quad (2. 43)$$

Kde:

X_1 – EBT / krátkodobé závazky,

X_2 – oběžná aktiva / cizí kapitál,

X_3 – krátkodobé závazky / celková aktiva,

X_4 – tržby celkem / celková aktiva.

2. 5. 6. 2. Ratingové (bonitní) modely

Pod pojmem bonita se skrývá schopnost splácet závazky. Což znamená, že pomocí ratingových modelů je zjišťováno, jak podnik uspokojuje své věřitele splácením svých závazků, a to díky bodovému hodnocení. Na základě dosažených bodů jsou pak firmy řazeny do kategorií. Bonitní modely zahrnují ukazatele jako např. Tamariho model či Kralickův Quicktest.

a) Tamariho model – vychází z bankovní praxe hodnocení firem. Pro model je charakteristické, že podílové ukazatele jsou bodovány a pak je podnik hodnocen podle součtu získaných bodů. Je to univerzální nástroj pro hodnocení různorodých podniků.

„Jednotlivé rovnice hodnotí finanční samostatnost (T1), vázanost vlastního kapitálu a výsledku hospodaření (T2), běžnou likviditu (T3) a tři další rovnice se zabývají provozní činností (Růčková, 2011, s. 82).“ Všechny výsledné hodnoty mají přiřazeny body, kdy maximum je 100. Čím je vyšší výsledné číslo, tím je podnik bonitnější.

- $Ta \in (60 ; 100>$ – podnik prosperuje,
- $Ta \in <30 ; 60>$ – šedá zóna,
- $Ta \in <0 ; 30)$ - podnik krachuje.

$$T1 = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Cizí kapitál}} \quad (2.44)$$

$$T2 = \frac{EAT}{\text{Celková aktiva}} \quad (2.45)$$

$$T3 = \frac{\text{Obežná aktiva}}{\text{Krátkodobé dluhy}} \quad (2.46)$$

$$T4 = \frac{\text{Výrobní spotřeba}}{\text{Průměrný stav pohledávek}} \quad (2.47)$$

$$T5 = \frac{\text{Tržby}}{\text{Průměrný stav pohledávek}} \quad (2.48)$$

$$T6 = \frac{\text{Výrobní spotřeba}}{\text{Pracovní kapitál}} \quad (2.49)$$

Tab. 2. 1 Tamariho bodová stupnice

Ukazatel	Interval hodnot	Body	Ukazatel	Interval hodnot	Body
T1	0,51 a více	25	T4	Horní kvartil a více	10
	0,41-0,5	20		Medián až horní kvartil	6
	0,31-0,4	15		Dolní kvartil až medián	3
	0,21-0,3	10		Dolní kvartil a méně	0
	0,11-0,2	5	T5	Horní kvartil a více	10
	Do 0,10	0		Medián až horní kvartil	6
T2	Posledních 5 let kladné	25		Dolní kvartil až medián	3
	Větší než horní kvartil	10		Dolní kvartil a méně	0
	Větší než medián	5	T6	Horní kvartil a více	10
	Jinak	0		Medián až horní kvartil	6
T3	2,01 a více	20		Dolní kvartil až medián	3
	1,51-2,0	15		Dolní kvartil a méně	0
	1,11-1,5	10			
	0,51-1,1	5			
	Do 0,50	0			

Zdroj: Růčková, 2011, s. 82

3. Charakteristika podniku

Třetí kapitola diplomové práce je věnovaná popisu společnosti Prest Přerov a.s., která na Přerovsku působí již více jak 15 let.

Prest Přerov a.s. je tradiční česká firma zabývající se výrobou, ale i montáží technologických zařízení, převážně pro odvětví chemické, hutní, strojírenské, stavební, vodního hospodářství či ekologii. Vlastní oprávnění pro výrobu, montáž, rekonstrukce a opravy tlakových nádob a součástí namáhaných statických a dynamickým zatížením. Dále vlastní oprávnění pro svařování kolejových vozidel a jejich komponentů. Firma vlastní mezinárodní certifikáty ČSN EN ISO 14001:1997/TÜV-SÜD, ČSN EN ISO 9001:2009/TÜV-SÜD, ČSN EN ISO 3438-2:2006 ve spojení s ČSN EN 1090-2+A1:2012, ČSN EN 15085-2:2008, ČSN EN ISO 3438-2:2006 ve spojení s ČSN 73 2601.

Nejdříve bude v této části nastíněna historie společnosti a následně bude rozebrána organizační struktura a lidský kapitál podniku.

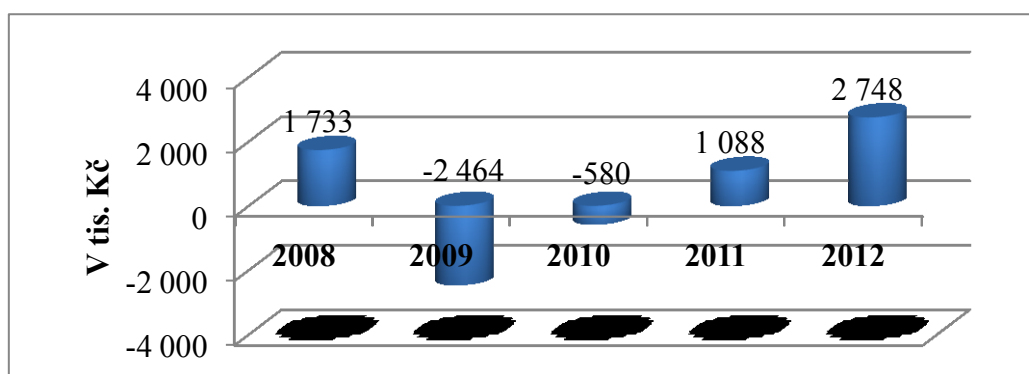
3. 1. Historie podniku

V šedesátých letech v závodě Precheza a.s. bylo vybudováno středisko generálních oprav zařízení výrobních provozů a konstrukcí pro investiční dodávky. Až do roku 1999 plnilo středisko úlohu centrálních dílen a údržby v rámci společnosti Precheza a.s.

Prest Přerov a.s. vznikl dnem zápisu do obchodního rejstříku Krajského soudu v Ostravě dne 16. 2. 1999, jako společnost Precheza a.s. Přerov a vlastnila 100% akcií firmy až do 30. 11. 2000, kdy došlo k odkoupení veškerých akcií společností ZOMApplast, s.r.o. Sídlo společnosti se nachází v rozlehlém areálu Precheza a.s. v Přerově, Nábřeží Dr. Edvarda Beneše 24. Společnost vytvořila základní kapitál ve výši 2 120 000 Kč a splatila jej v roce 2005. O dva roky později firma navýšila základní kapitál na 4 120 000 Kč.

Pro lepší vykreslení ekonomické situace společnosti je níže zobrazen Graf 3.1 s výsledky hospodaření za jednotlivé roky.

Graf 3. 1 Výsledky hospodaření firmy Prest Přerov a.s. za období 2008 – 2012.

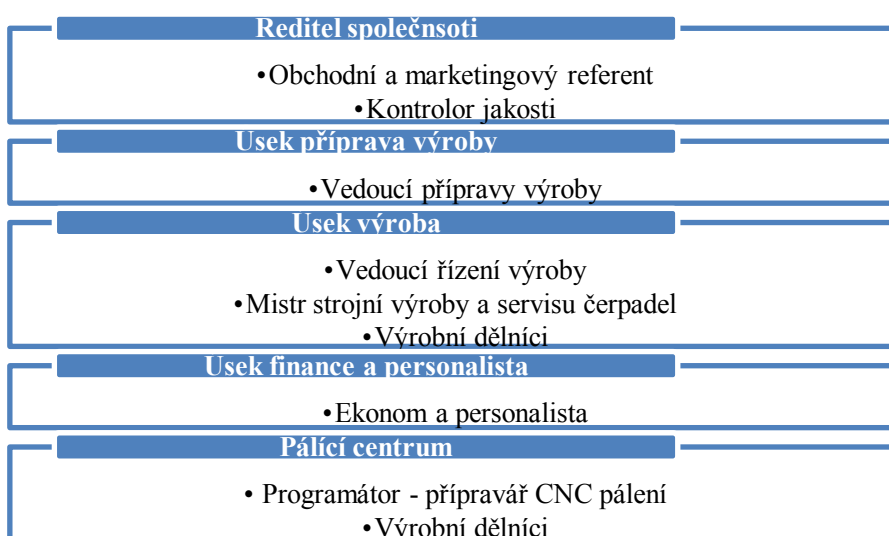
Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Z grafu je zřejmé, že na společnost také dolehla hospodářská krize, ale lze vidět, že ke konci zkoumaného období se společnost opět dostává do kladných hodnot. V posledním roce došlo k oživení a podnik dosahuje nejvyšších zisků za celé období.

3. 2. Organizační struktura podniku a lidské zdroje

Organizační strukturu společnosti Prest Přerov a.s. tvoří jednotlivé úseky, jimiž jsou úsek ředitele, úsek přípravy výroby, úsek výroby, úsek finance a personalista a pálicí centrum. Celá organizační struktura firmy a její jednotlivé úseky jsou graficky znázorněny v Obr. 3.1.

Obr. 3. 1 Organizační struktura společnosti

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

V roce 2012 firma zaměstnávala v průměru 35 zaměstnanců. Průměrný vývoj zaměstnanců v období od roku 2008 až 2012 je zachycen v Tab. 3.1, kde je také znázorněn vývoj mzdových nákladů a jejich jednotlivých položek.

Tab. 3. 1 Přehled zaměstnanců a osobních nákladů za roky 2008 – 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč	tis. Kč
Průměrný počet zaměstnanců	45	33	28	28	35
Mzdové náklady	11 827	8 315	7 199	7 474	9 199
Odměny členům orgánů společnosti	3 250	670	640	0	190
Sociální a zdravotní pojištění	4 297	2 578	2 318	2 606	2 997
Ostatní sociální náklady	123	82	66	54	57
Osobní náklady celkem	19 497	11 645	10 223	10 134	12 442

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Za sledované období došlo k výraznému kolísání počtu zaměstnanců. Jejich počet se během pěti let snížil o 10 zaměstnanců a hlavním důvodem bylo především to, že na firmu dopadla špatná ekonomická situace a nemohla si dovolit zaměstnávat tolik lidských zdrojů, jako na počátku období.

Společnost Prest Přerov a.s. je součástí areálu společnosti Precheza, která se zabývá výrobou a distribucí anorganických chemických produktů a je jedním ze tří výrobců titanové běloby v rámci zemí CEFTA. Celý areál je umístěn na okraji města zejména kvůli jeho značné rozloze, ale hlavně kvůli petrochemickému průmyslu, který je součástí podnikání společností.

Firma Prest Přerov a.s. má sídlo svého podnikání již přímo v názvu a tím je město Přerov. Toto město patří do Olomouckého kraje a nachází se ve středu Moravy, kde leží na březích řeky Bečvy. Bydlí v něm přibližně 47 000 obyvatel a ti se rozprostírají na třinácti částech přerovského okresu. Město Přerov má bohatou historii sahající až do pravěku, je známé jako město Jana Blahoslava a Jana Amose Komenského, kterému je mimochodem v Přerově věnováno muzeum na horním náměstí.

Přerovský okres je proslulý rozsáhlým průmyslovým odvětvím, jako je strojírenství, pivovarnictví, cukrovarnictví, chemický průmysl, výroba koženého zboží firmy Kazeto či optické přístroje Meopta. Nelze ještě nepodotknout, že v současnosti je Přerov znám jako tenisové město, které vychovává vrcholové sportovce a pořádá kulturní sportovní akce.

4. Aplikace vybraných metod

Ve spolupráci s firmou Prest Přerov, a.s. byl vypracován tento oddíl, jenž je věnovaný aplikaci jednotlivých metod, které byly podrobně rozebrány v teoretické části. U společnosti bylo posouzeno její finanční zdraví za roky 2008 až 2012.

Pro zhodnocení podniku byla nejdříve použita horizontální a vertikální analýza, která znázornila změny jednotlivých hodnot ve finančních výkazech. Dále byly použity ukazatelé rentability, stability a zadluženosti a aktivity, protože to jsou nejčastěji využívané poměroví ukazatelé pro finanční analýzu a to z toho důvodu, že velmi dobře vystihují aktuální situaci. Pro lepší vykreslení finančního stavu společnosti jsou také použity vybrané bankrotní a bonitní modely.

Vypočtené hodnoty budou následně porovnány s průměrnými hodnotami v odvětví. Společnost Prest Přerov, a.s. spadá dle klasifikace ekonomických činností do odvětví zpracovatelského průmyslu. Pro výpočet hodnot byla použita data z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti, a to z let 2008-2012. Jednotlivé účetní výkazy jsou součástí přílohy diplomové práce.

4. 1. Horizontální a vertikální analýza podniku

Prostřednictvím horizontální analýzy lze kvantifikovat meziroční změny, a to procentním podílem jednotlivých položek rozvahy a položek výkazu zisku a ztráty. Díky analýze jsou zodpovězeny otázky typu: o kolik procent se změnily položky oproti minulému roku, o kolik se změnily položky oproti minulému roku v absolutních číslech anebo jakou část tvoří ve výkaze určitá položka (Vochozka, 2011).

V následující části diplomové práce budou tedy rozebrány jednotlivé položky účetních výkazů společnosti Prest Přerov a.s. Konkrétně se jedná o výkaz rozvahy a výkaz zisku a ztráty, jež jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2.

4. 1. 1. Horizontální a vertikální analýza rozvahy

Oddíl v této kapitole se bude zabývat horizontální a vertikální analýzou rozvahy, která rozebírá jednotlivé prvky pasiv a aktiv. Vstupní data pro analýzu byla čerpána z rozvahy podniku Prest Přerov a.s., která je součástí přílohy č. 1.

Horizontální a vertikální analýza aktiv

Horizontální analýza posuzuje změny jednotlivých ukazatelů v časové řadě v letech 2008 až 2012. Vývoj ukazatelů v procentuálních i absolutních změnách za sledované období zachycuje Tab. 4.1, její součástí jsou stálá aktiva, oběžná aktiva, ostatní aktiva a celková aktiva.

Tab. 4. 1 Horizontální analýza aktiv za roky 2008-2012.

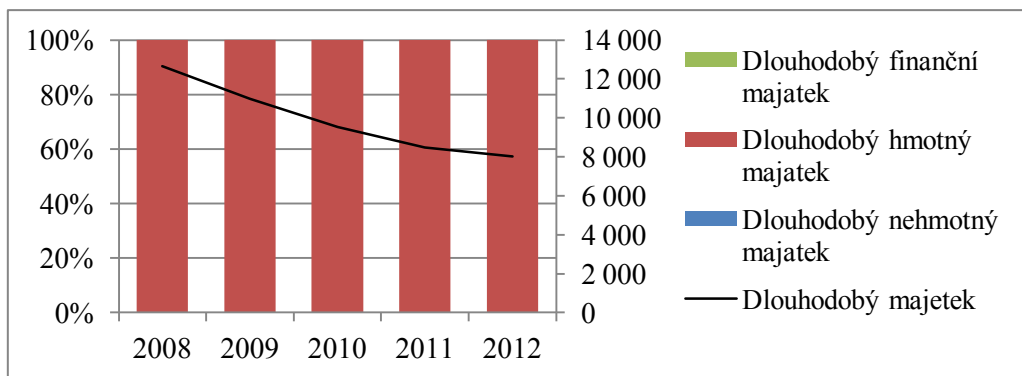
Položka	2009/2008		2010/2009		2011/2010		2012/2011	
	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %
Stálá aktiva	-1 693	-13,37	-1 439	-13,12	-1 050	-11,02	-464	-5,47
Oběžná aktiva	-23 247	-65,33	2 273	18,43	548	3,75	6 547	43,2
Ostatní aktiva	13	6,31	57	26,03	-143	-51,81	-9	-6,77
Aktiva celkem	-24 783	-51,15	747	3,16	-645	-2,64	6 073	25,55

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Jednotlivé hodnoty uvedené v tabulce mají spíše kolísavý charakter, a to zejména struktura oběžného majetku, ale také ostatní aktiva společnosti. Lze vidět, že podnik každým rokem snižoval svá celková aktiva, avšak k největšímu poklesu majetku došlo v roce 2009, což bylo až o 51%. Nejvíce se na tomto poklesu podílel oběžný majetek, který klesl až o 23 247 tis. Kč zejména proto, že společnost snížila své přebytečné zásoby na minimum, hlavně šlo o nedokončenou výrobu a polotovary. V dalších letech nedošlo k tak výrazným výkyvům, až v roce 2012 celkový majetek vzrostl o 6 073 tis. Kč, především z důvodu velkého nárůstu pohledávek z obchodních vztahů. Nejméně po celé období klesaly stálá aktiva, hlavně dlouhodobý hmotný majetek firmy, jehož trend v průměru klesal o 11% ročně. Důvodem rovnoměrného poklesu je opotřebení velkého množství strojů, kterými firma disponuje.

Stálá aktiva jsou tvořena dlouhodobým hmotným majetkem, dlouhodobým nehmotným majetkem a dlouhodobým finančním majetkem. Struktura stálých aktiv je uvedena v Grafu 4.1.

Graf 4. 1 Vertikálně-horizontální analýza stálých aktiv.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

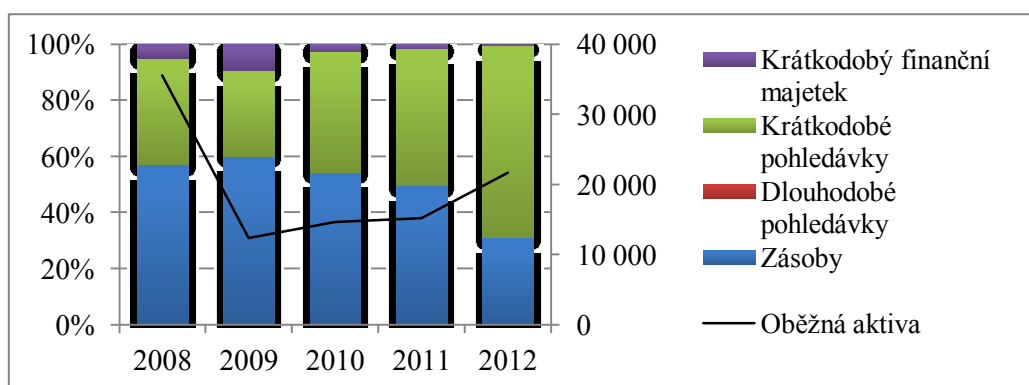
Dlouhodobý finanční majetek firmy Prest Přerov a.s. není v grafu znázorněn, protože firma v posledních letech poskytovala pouze krátkodobé půjčky a úvěry.

Dlouhodobý hmotný majetek, což je zřejmé i z grafu, je nejvýznamnější položkou ve stálých aktivech. Jeho struktura je tvořena budovami, samostatnými movitými věcmi, stroji a zařízeními, dopravními prostředky a ostatním dlouhodobým hmotným majetkem. Konkrétně se jedná například o dvoulodní výrobní halu o průměru 2200m² a další menší halu rozprostírající se na ploše 340m² jejíž součástí jsou také přístavby zrekonstruované na administrativní prostory, dále firma disponuje s mostními jeřáby s různou nosností a dalšími přístroji a zařízeními včetně dopravních prostředků. K největšímu poklesu dlouhodobého majetku došlo v letech 2008-2010, což bylo způsobeno převážně poklesem samostatně movitých věcí, a to o téměř 2 500 000 Kč.

Následují Graf 4.2, vykresluje strukturu oběžných aktiv, která jsou tvořena krátkodobým finančním majetkem, krátkodobými a dlouhodobými pohledávkami a zásobami.

Graf 4. 2 Vertikálně-horizontální analýza oběžných aktiv.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Rozvahová položka pohledávky se obecně rozděluje na dlouhodobé a krátkodobé. V celém sledovaném období nejsou v účetních výkazech dlouhodobé pohledávky evidovány. Avšak krátkodobé pohledávky tvoří velkou část oběžných aktiv, v některých letech dokonce více jak polovinu. Pohledávky prudce rostly od roku 2010, kdy nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2012 o necelých 45%, konkrétně pohledávky z obchodních vztahů. Společnosti v roce 2011 vznikly také pohledávky nad 150 dnů po splatnosti ve výši 104 876 Kč od firem Hanake Přerov a SAF kovo, Přerov.

Vývoj krátkodobého finančního majetku byl po celé období relativně konstantní a jeho podíl na oběžných aktivech se pohyboval v rozmezí od 0,4% do 9,6%. Finanční majetek společnosti Prest Přerov a.s. tvoří především dvě složky a těmi jsou hotovost a hotovost na účtech v bankách, která mnohonásobně převažuje nad penězi. V roce 2009 měla hotovost na účtech největší podíl na finančním majetku společnosti, který činil 99%.

Na oběžném majetku firmy se nejvíce podílí zásoby, které tvoří až 60% majetku. Zásoby jsou tvořeny materiálem a nedokončenou výrobou a polotovary, které pohlcují velké množství finančních prostředků. Vývoj polotovarů a nedokončené výroby se nejvíce změnila a to v roce 2008 a 2009, kdy došlo k poklesu o téměř až 11 mil. Kč, avšak v dalších letech byl vývoj zásob docela konstantní. Výše polotovarů se snížila na optimální množství a to se pohybovalo v průměru okolo 1 600 tis. Kč.

Horizontální a vertikální analýza pasiv

Vývoj pasiv v procentuálních i absolutních změnách v letech 2008-2012 zachycuje Tab. 4.2, její součástí jsou vlastní kapitál, cizí kapitál, ostatní pasiva a celková pasiva společnosti.

Tab. 4. 2 Horizontální analýza pasiv za roky 2008-2012.

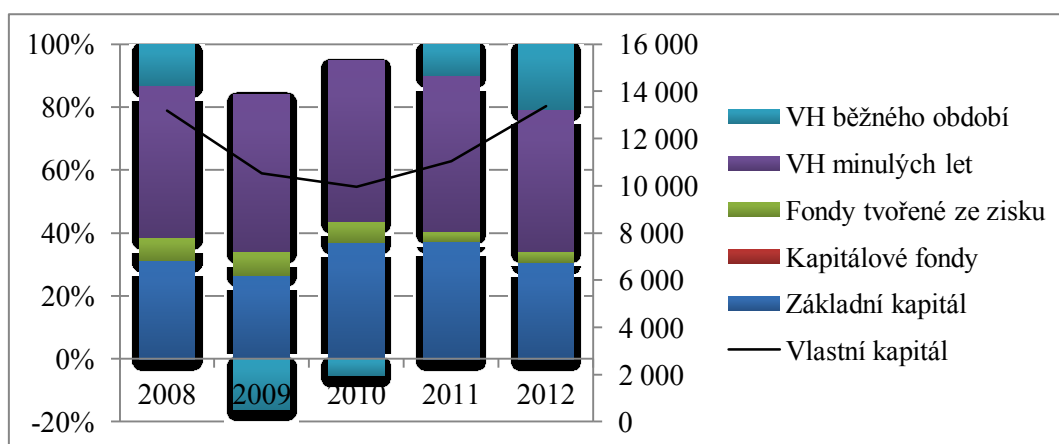
Položka	2009/2008		2010/2009		2011/2010		2012/2011	
	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %
Vlastní kapitál	-2 637	-20,02	-591	3,16	1 094	11,00	2 339	21,19
Cizí kapitál	-22 146	-62,78	1 337	10,18	-1 738	-12,01	3 734	29,33
Ostatní pasiva	0	0	0	0	0	0	0	0
Pasiva celkem	-24 783	-51,15	747	3,16	-645	-2,64	6 073	25,55

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Na první pohled je zřejmé, že po celé období docházelo k výkyvům a hodnoty dosti skákaly. Hned na prvním řádku, kde se nachází vlastní kapitál, je v počátcích evidentní pokles. Ten byl způsoben špatnou hospodářskou situací na trhu, což zapříčinilo v roce 2009, že se výsledek hospodaření dostal do záporných čísel a jeho hodnota byla -2,5 mil. Kč. Tato ztráta ovlivnila i celková pasiva, která v tomtéž roce klesla o více jak 50%. V dalším roce tuto ztrátu podnik snížil na jednu třetinu a v následujících letech už opět tvořil kladný výsledek hospodaření. Přednostním hybatelem ukazatele celkových pasiv je cizí kapitál, který v roce 2009 klesl až o 22 mil. Kč a to hlavně proto, že firmy snížila své krátkodobé závazky, především závazky z obchodních vztahů, které poklesly až o 90% oproti minulému roku. V roce 2011 došlo k dalšímu poklesu celkových pasiv, i když už ne tak výraznému, na čemž se značně podílelo vyplacení dividend z nerozděleného zisku společnosti a také snížení krátkodobých bankovních úvěrů.

Vlastní kapitál je tvořen základním kapitálem společnosti, fondy tvořenými ze zisku, výsledkem hospodaření běžného účetního období a minulých let. Struktura vlastního kapitálu je uvedena v Grafu 4.3.

Graf 4. 3 Vertikálně-horizontální analýza vlastního kapitálu.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Základní kapitál je významnou položkou vlastního kapitálu společnosti Prest Přerov a.s., jeho hodnota byla v roce 2007 navýšena o 2 mil. Kč a v současnosti činí 4 120 tis. Kč. V roce 2010 dosáhl základní kapitál největšího podílu na kapitálu vlastním, jinak nehodnoty pohybují od 31% až po 42%.

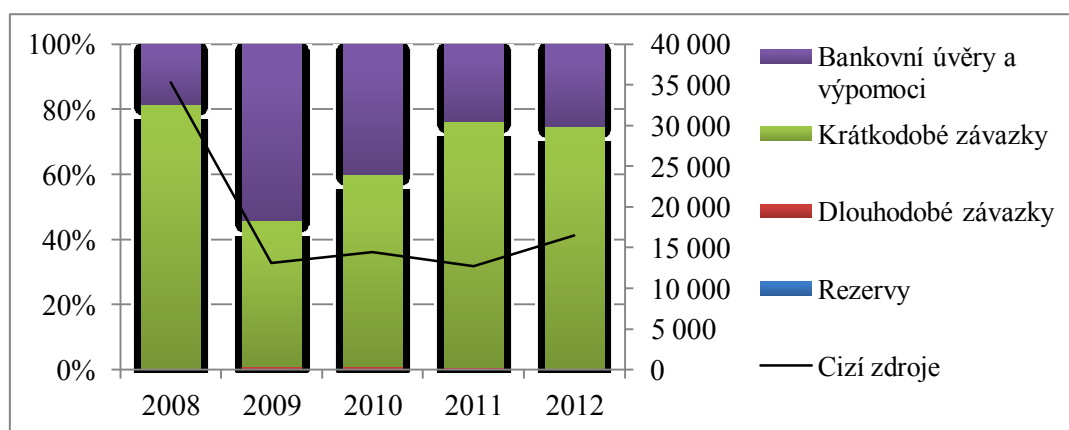
Kapitálové fondy nejsou po celé období v účetních výkazech evidovány. Zato fondy tvořené ze zisku kam patří například zákonný rezervní fond anebo neuhrazená ztráta z minulých let tvoří 700 tis. Kč ročně. Společnost vytváří 10% rezervní fond ze zisku, takže krom let 2009 a 2010, kdy byla firma ve ztrátě, vytváří fondy po celý čas.

Výsledek hospodaření běžného účetního období byl v čase relativně konstantní, až na výjimku, kdy podnik tvořil záporné hodnoty a to v letech 2009-2010. Z tohoto propadu se podnik docela rychle otřepal a rok 2012 je považován za nejúspěšnější rok, protože dosahoval výše zisku před zdaněním 3,3 mil. Kč, což dělá více jak 20% podíl vlastního kapitálu. Postupně narůstající zisk se samozřejmě projevil i na nerozděleném zisku, který se časem také navyšoval.

Výsledek hospodaření z minulých let je nejrozsáhlejší položkou vlastního kapitálu, kde se hromadí nerozdělený zisk z minulých let. Podíl této položky na vlastním kapitálu je dosti značný, činí až 50% část z jeho hodnoty. Největšího nerozděleného zisku dosahovala společnost v roce 2009 a to 7 711 tis. Kč, což činilo téměř 74% vlastního kapitálu.

Cizí kapitál je tvořen krátkodobými a dlouhodobými závazky, bankovními úvěry a také rezervami. Struktura cizího kapitálu je uvedena v Grafu 4.4.

Graf 4. 4 Vertikálně-horizontální analýza cizího kapitálu.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Firma Prest Přerov a.s. své rezervy vyčerpala v roce 2008, které využila na revitalizaci hmotného majetku a nechala opravit fasádu na výrobní hale v celkové výši 1 234 838 Kč. V současnosti není v interních dokumentech vykazována žádná tvorba rezerv.

Nejvíce cizí kapitál zatěžují krátkodobé závazky, které tvoří jeho nadpoloviční většinu, mimo rok 2009, kdy se podílejí „pouhými“ 44% na cizím kapitálu. V tomto roce došlo k rapidnímu snížení závazků z obchodních vztahů, ale také k poklesu závazků vůči společníkům a účastníkům sdružení. V roce 2008 se společnosti podařilo snížit své závazky tím, že doplatila leasingové smlouvy týkající se nákupu osobního a nákladního automobilu, avšak koncem roku si vzala na úvěr další nákladní automobil za 472 402 Kč splatný v roce 2012. Pozitivním bylo pro společnost, že v roce 2011 snížila své dlouhodobé úvěry v bance na nulu tím, že splatila dlouhodobý úvěr Komerční bance ve výši 5 mil. Kč a zadluženost podniku v bankách a ostatních společnostech poklesla na 24%. V roce 2012 se podniku nepatrně zvýšily závazky z obchodních vztahů, krátkodobé bankovní úvěry a přijaté zálohy. Na druhou stranu v tomtéž roce snížila odložený daňový závazek o 13 tis. Kč oproti loňskému roku a jeho podíl na cizím kapitálu činil necelé procento.

4. 1. 2. Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Tato část kapitoly se věnuje vertikální a horizontální analýze výkazu zisku a ztráty, v němž je zachycen vývoj nákladů i výnosu společnosti v letech 2008-2012. Vstupní data pro analýzu byla čerpána z výkazu zisku a ztráty podniku Prest Přerov a.s., která je součástí přílohy č. 2.

Horizontální a vertikální analýza nákladů

Náklady společnosti v letech 2008-2012 jsou posouzeny pomocí horizontální analýzy a znázorněny v Tab 4.3. Vývoj ukazatelů v procentuálních i absolutních změnách za sledované období zachycuje jednotlivé položky jako provozní náklady, finanční náklady, daň z příjmu za běžnou činnost a celkové náklady.

Tab. 4. 3 Horizontální analýza nákladů za roky 2008-2012.

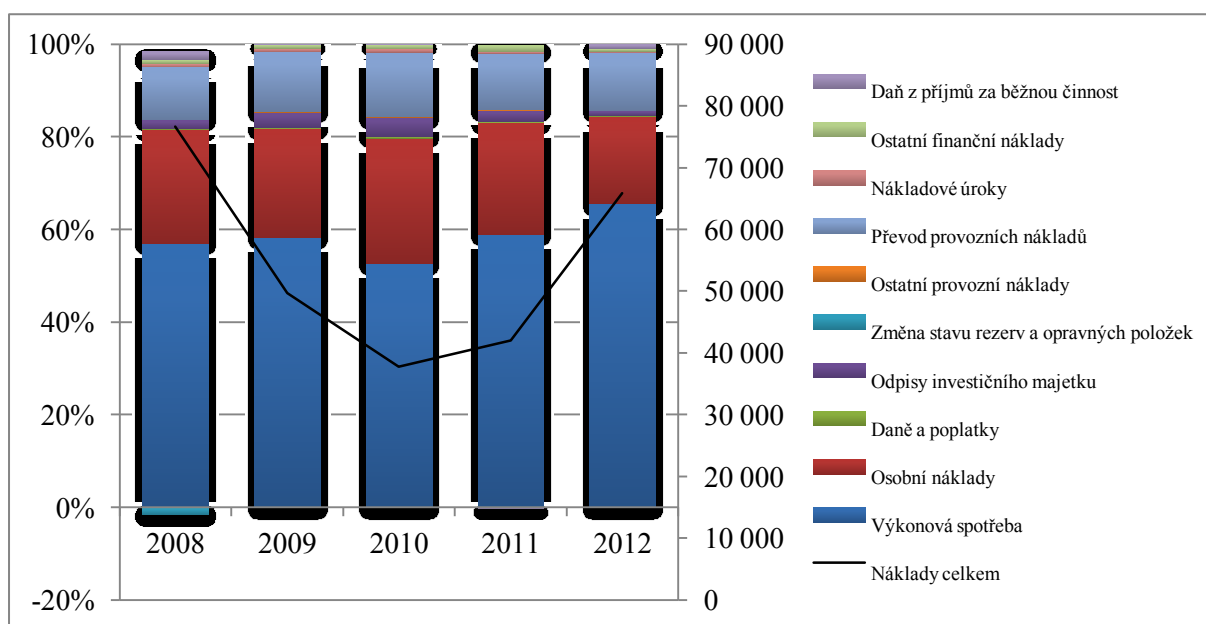
Položka	2009/2008		2010/2009		2011/2010		2012/2011	
	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %
Náklady celkem	-26957	-35,2	-11899	-24,0	4 231	11,2	23899	56,9
Provozní náklady	-22582	-211,	-10612	32,3	4 290	138,9	20352	27,2
Finanční náklady	-1 836	-180,2	277	0,1	56	-743,1	447	-1194,4
Daň z příjmů za běžnou činnost	-1 318	-99,5	2	33,3	-62	-775	629	-1164,8

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Celkové náklady společnosti Prest Přerov a.s. v letech 2008-2010 velmi poklesly, a to o více jak polovinu. Největší meziroční pokles nákladů lze pozorovat v roce 2008 a 2009 o 22 957 tis. Kč a příčinou je především úbytek provozních nákladů. Ve zbylých letech celkové náklady opět postupně rostly téměř až o 50% od roku 2010. V průběhu let hodnoty finančních nákladů značně kolísaly, což zapříčinila především daň z příjmu za běžnou činnost, u které došlo k největším změnám v letech 2008-2009, kdy klesla o 1 318 tis. Kč a 2011- 2012, kdy vzrostla o 629 tis. Kč. Toto kolísání bylo zapříčiněno výsledkem hospodaření za běžnou činnost, jenž nebyl ve všech letech příznivý.

Nejdůležitější nákladové položky jsou zobrazeny v Grafu 4.5, který je vyobrazen níže.

Graf 4. 5 Vertikálně-horizontální analýza nákladů.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Výkonová spotřeba je nejvýznamnější nákladová položka, kterou tvoří spotřeba energie, materiálu a služeb a ty se podílejí na celkových nákladech v rozmezí od 52-66%, kdy nejvyšší hodnota byla dosažena v roce 2012. Spotřeba materiálu a energie je tvořena především spotřebou materiálu, který je využíván při realizaci zakázek a také spotřebou pohonných hmot, jež v období 2008-2010 poklesla z 28 030 tis. Kč na 12 279 tis. Kč. Náklady na služby se rok od roku dosti měnili, avšak v posledním roce dosáhli svého maxima a to 53% z výkonové spotřeby. Do služeb se řadí náklady jako: nájemné za nebytové prostory, náklady za reklamu, pronájem dopravních prostředků a mechanizace.

Osobní náklady jsou další velmi výraznou položkou celkových nákladů a tvoří v průměru 23% podíl. Od roku 2008 se mzdové náklady postupně snižovali, což bylo způsobeno hlavně propouštěním zaměstnanců z důvodu omezení výroby vlivem špatné situace na trhu. Snižování počtu zaměstnanců se projevilo i na sociálním zabezpečení a zdravotním pojištění.

Horizontální a vertikální analýza výnosů

Výnosy společnosti v letech 2008-2012 jsou posouzeny pomocí horizontální analýzy a znázorněny v Tab 4.4. Vývoj ukazatelů v procentuálních i absolutních změnách

za sledované období zachycuje jednotlivé položky jako provozní výnosy, finanční výnosy a celkové výnosy.

Tab. 4. 4 Horizontální analýza výnosů za roky 2008-2012.

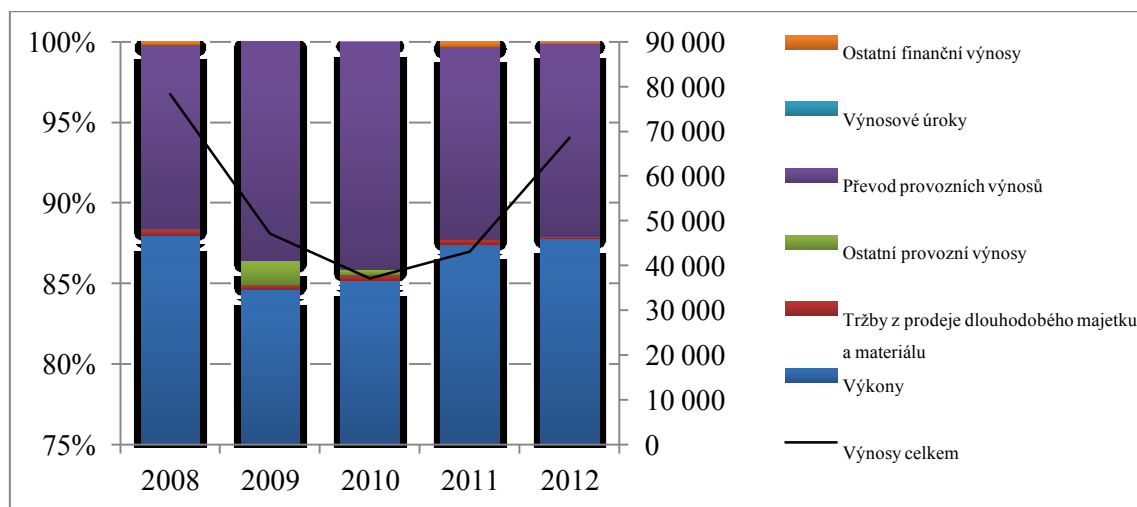
Položka	2009/2008		2010/2009		2011/2010		2012/2011	
	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %	tis. Kč	v %
Výnosy celkem	-31 152	-39,8	-10 014	-21,2	5 896	15,9	25 563	59,4
Provozní výnosy	-28 270	13691,7	-8 850	-128,6	5 935	-84,7	22 549	62,4
Finanční výnosy	-145	-200,0	5	0	136	2720,0	-67	-48,2

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Celkové výnosy společnosti Prest Přerov a.s. jsou tvořeny provozními a finančními výnosy, které měly v roce 2008 až 2010 klesající charakter a v roce 2011 a 2012 opět rostly. Nárůst v roce 2012 byl způsoben především tržbami za prodej vlastních výrobků a služeb, který byl mimochodem nejvyšší za celé období a činil 60%. Naopak v roce 2008 a 2009 došlo k největšímu úbytku celkových výnosů, což bylo zapříčiněno zvláště provozními výnosy o 28 270 tis. Kč.

Celkové výnosy jsou tvořeny výnosovými úroky, tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, výkony, ostatními provozními a finančními výnosy. Struktura celkových výnosů je uvedena v Grafu 4.6.

Graf 4. 6 Vertikálně-horizontální analýza výnosů.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Výkony patří mezi nejvýznamnější položku výnosů a jejich podíl činí více jak 80% celkových výnosů firmy. Nejvíce je položka ovlivněna tržbami za prodej vlastních výrobků a služeb, které jsou nejvyšší v roce 2012 a dosahují výše 60 056 tis. Kč.

Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu postupně klesaly, avšak největší pokles byl z částky 133 000 Kč v 2011 na 56 000 Kč v roce 2012. Ve sledovaných letech společnost prodávala hlavně nepotřebný materiál a tím snižovala zásoby a také náklady, které jsou s nimi spojené. Na výnosech se dále podílí i tržby z prodeje dlouhodobého majetku a to pouze v roce 2011 ve výši 58 tis. Kč, v ostatních letech byla tato položka nulová.

4. 2. Poměrové ukazatele

V dalších pár odstavcích budou aplikováni jednotliví poměroví ukazatelé na konkrétní údaje získané ze společnosti. Jedná se o ukazatele rentability, aktivity a zadluženosti.

4. 2. 1. Ukazatelé rentability

Ukazatelé rentability jsou poměroví ukazatelé, kteří bývají nejvíce využíváni při finančním rozboru společnosti. Pomocí ukazatelů ziskovosti je posuzována celková efektivnost podniku. V průběhu času byli jednotliví ukazatelé modifikováni a v praxi jsou rozlišené především podle účelu jejich použití. Dále budou aplikováni ukazatelé rentability jako ukazatel rentability aktiv, rentability tržeb, rentability vlastního kapitálu, rentability dlouhodobých zdrojů a rentability nákladů.

Tab. 4.5 zobrazuje výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů rentability, součástí přílohy je jejich výpočet. V uvedeném období jsou hodnoty ukazatelů proměnlivé, zvláště v roce 2009 a 2010 jsou hodnoty záporné, což bylo způsobeno tím, že podnik se v tomto období nacházel ve ztrátě.

Tab. 4. 5 Hodnoty ukazatelů rentability společnosti Prest Přerov, a.s. v letech 2008-2012.

Ukazatel rentability	2008	2009	2010	2011	2012
	v %	v %	v %	v %	v %
ROA	7,55	-8,89	-1,10	5,17	11,81
<i>ROA odvětví</i>	<i>8,81</i>	<i>5,77</i>	<i>7,23</i>	<i>6,73</i>	<i>7,98</i>
ROE	13,15	-23,38	-5,83	9,86	20,54
<i>ROE odvětví</i>	<i>10,85</i>	<i>6,45</i>	<i>11,33</i>	<i>10,85</i>	<i>12,12</i>
ROCE	13,03	-23,10	-5,75	9,78	20,43
ROS	2,93	-4,88	-1,88	2,85	4,57
Rentabilita nákladů	2,26	-4,96	-1,54	2,59	4,17

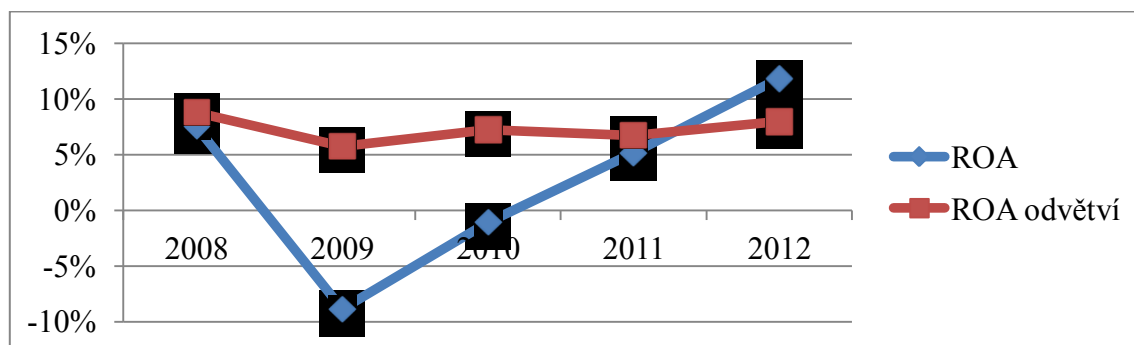
Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Ukazatel *rentability aktiv (ROA)* zjišťuje do jaké míry je podnik schopen využívat svoje zdroje podnikání a proto je považován za klíčového ukazatele. Díky kvalitnímu managementu společnost Prest Přerov a.s. svůj majetek zhodnotila více jak 5 krát po většinu období, mimo roky 2009 a 2010, protože se podnik nacházel ve ztrátě. Ta byla nejhlubší v roce 2009 a podnik byl ztrátový až 0,09 Kč na 1 Kč investovaného kapitálu a následující rok se tato ztráta zmírnila na 0,01 Kč. V dalších letech podnik profitoval a nejvyšší hodnoty ukazatele bylo dosaženo v roce 2012 a to necelých 12%.

Další uvedený ukazatel v tabulce je ukazatel rentability aktiv odvětví, který je poměrně stabilní. Při srovnání obou ukazatelů si lze všimnout, že jejich hodnoty jsou srovnatelné. Samozřejmě mimo roky 2009 a 2010, které byly pro společnost ztrátové. Podnik se v těchto letech lišil hodnotami od odvětví o více jak 14% v prvním roce a v dalším roce se tento rozdíl dosti snížil a to až na 9%. V letech 2008 a 2011 byly hodnoty ukazatele podniku lehce pod průměrem celého odvětví, ale tento rozdíl činil cca 1%. Avšak rok 2012 se společnosti obzvláště dařilo, protože dosahuje zisku na 1 Kč necelých 0,12 Kč a to je rozhodně více než dosahuje odvětví, kde je čistý zisk na korunu vloženého kapitálu 0,08 Kč.

Obr. 4.1 vystihuje rozdíl mezi vypočtenými ukazateli rentability aktiv, porovnává jak data vyšlá z interních výkazů společnosti, tak data získaná o průmyslovém odvětví ze statistik ministerstva průmyslu a obchodu.

Obr. 4. 1 Vývoj ukazatele rentability aktiv společnosti Prest Přerov a.s. a jeho odvětví v letech 2008 – 2012.

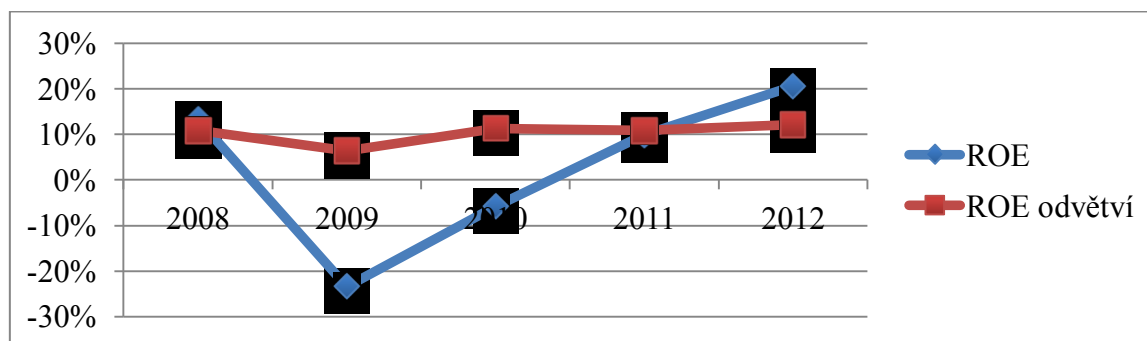

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Pomocí ukazatele *rentability vlastního kapitálu (ROE)* je zjištěna návratnost vlastního kapitálu vloženého do podnikání, který vložili vlastníci firmy. Jinak řečeno kolik zisku připadne na 1 Kč vloženého kapitálu. Dle vypočtených výsledků lze posoudit, že firma disponuje s kvalitním výkonným managementem, protože díky jejich rozhodnutí výnosnost vlastního kapitálu v letech roste. Opět je nutno konstatovat, že hodnota ukazatele rostla mimo roky 2009 a 2010, protože vypočtené hodnoty ukazatele vlastního kapitálu dosáhly záporných čísel a to -23% a -5,83%, z důvodu negativního výsledku hospodaření ve zmíněných letech. V roce 2012 vzrostl ukazatel o více jak polovinu oproti předešlému roku. Podnik vytvořil 0,21 Kč zisku na 1 Kč investovaného vlastního kapitálu, tento zisk byl nejvyšší z uvedeného období, díky prováděné optimalizaci ve společnosti.

Hospodářská krize se projevila nejen ve společnosti Prest Přerov a.s., ale v celém zpracovatelském odvětví, což je znázorněno v Tab. 4.5. Hodnota celého odvětví je v roce 2009 nejnižší a to o více jak 4% ze všech sledovaných let, jinak jsou hodnoty relativně stabilní. Podnik byl schopen zhodnotit svůj vložený vlastní kapitál natolik, že jeho hodnoty v roce 2008 a 2012 dokonce přesahují průměrné údaje odvětví. V roce 2008 tento rozdíl činil 2,31% a v roce 2012 byl podnik úspěšnější o více jak 8%, což znamená, že dosáhl o více 0,08 Kč zisku na rozdíl od odvětví.

Obr. 4. 2 Vývoj ukazatele rentability vlastního kapitálu společnosti Prest Přerov a.s. a jeho odvětví v letech 2008 – 2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Ukazatel *rentability dlouhodobých zdrojů (ROCE)* vyjadřuje míru zhodnocení vlastního kapitálu, který byl vložen do podnikání nejen akcionáři, ale i věřili. Ukazatel tedy hodnotí výnosnost investovaného kapitálu a nejvyšších hodnot dosáhl v roce 2012 a to necelých 21%. Důvodem byla především výše dosaženého zisku v tomto roce, který byl podstatně větší jak v ostatních letech a zároveň společnost snížila oproti předešlým rokům své dlouhodobé závazky na minimum. Další úspěšným rokem je rok 2008, kde dosahoval ukazatel dlouhodobých zdrojů 13%, avšak v dalších letech tyto hodnoty nebyly už tak významné.

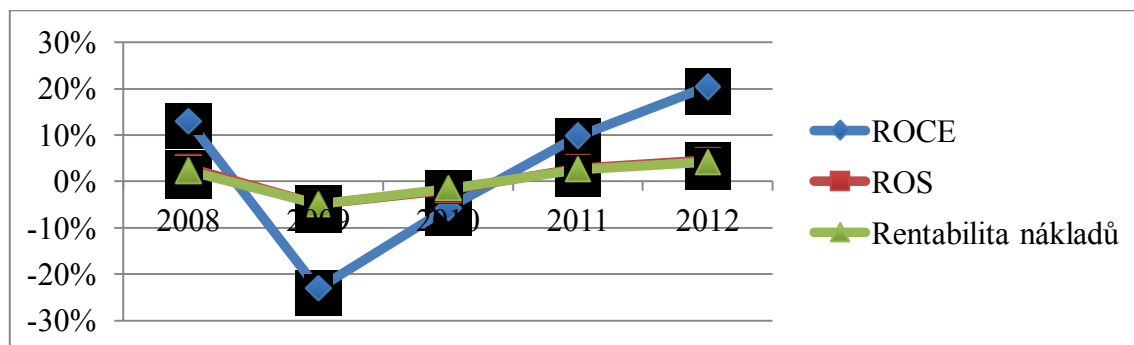
Pomocí ukazatele *rentability tržeb (ROS)* je vyjádřeno, jak velké množství zisku připadá na 1 Kč tržeb. Růst hodnoty ukazatele je ovlivněn velikostí výsledku hospodaření v běžném období a ukazatel je kladný a rostoucí mimo roky, kde podnik vykazuje ztrátu. Rok 2008 a 2011 má téměř shodné výsledky a podnik tvoří 0,03 Kč zisku na 1 Kč tržeb. Další rok a to rok 2012 byl opět nejvýraznější z celého období díky dosaženému čistému zisku, protože firma vytvořila 4,6% zisku z koruny tržeb.

Díky ukazateli *rentability nákladů* je zjištěno, kolik korun čistého zisku je vytvořeno, když je investována do podnikání 1 Kč celkových nákladů. Celkové náklady společnosti Prest Přerov a.s. tvoří hlavně provozní náklady a finanční náklady, avšak jejich výše je téměř zanedbatelná. Po celé uvedené období náklady společnosti kolísaly, nejvíce asi náklady vynaložené na spotřebu materiálu a energie, ale ty byly dosti ovlivněny aktuální situací na trhu, která nebyla příznivá pro žádné odvětví. Další náklady tvořící velmi významnou část

celkových nákladů jsou náklady osobní a to zejména mzdové náklady. Ty se v letech spíše snižovaly, což bylo způsobeno snižujícím se počtem zaměstnanců ve firmě.

Vývoj zmíněných ukazatelů je znázorněn v Obr. 4.3 a zachycuje rentabilitu dlouhodobých zdrojů, tržeb a nákladů v letech 2008 až 2012.

Obr. 4. 3 Vývoj ukazatelů rentability společnosti Prest Přerov a.s. v letech 2008 – 2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

4. 2. 2. Ukazatelé likvidity

Ukazatelé likvidity jsou velmi často využívání při finanční analýze. Především proto, že pro věřitele je důležité, zda podnik bude schopen platit své závazky včas a v plné výši. Dále budou aplikováni ukazatelé likvidity jako ukazatel celkové, pohotovové a okamžité likvidity, podílu pohledávek a zásob na oběžných aktivech, čistém pracovním kapitálu.

Tab. 4.6 zobrazuje výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů likvidity, součástí přílohy je jejich výpočet.

Tab. 4. 6 Hodnoty ukazatelů likvidity společnosti Prest Přerov, a.s. v letech 2008-2012.

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012
Ukazatel celkové likvidity	1,01	0,95	1,02	1,20	1,32
<i>Ukazatel celkové likvidity odvětví</i>	<i>1,42</i>	<i>1,58</i>	<i>1,58</i>	<i>1,58</i>	<i>1,66</i>
Ukazatel pohotové likvidity	0,43	0,37	0,47	0,60	0,91
<i>Ukazatel pohotové likvidity odvětví</i>	<i>0,95</i>	<i>1,14</i>	<i>1,14</i>	<i>1,13</i>	<i>1,17</i>
Ukazatel okamžité likvidity	0,05	0,09	0,03	0,02	0,00
<i>Ukazatel okamžité likvidity odvětví</i>	<i>0,18</i>	<i>0,31</i>	<i>0,24</i>	<i>0,30</i>	<i>0,33</i>
Podíl pohledávek na OA (v %)	37,88	30,72	42,65	48,86	68,52
Podíl zásob na OA (v %)	57,12	60,9	54,1	49,58	31,13
Čistý pracovní kapitál (tis. Kč)	6916	6446	6040	5512	9449

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Ukazatel *celkové likvidity* má poměrně stálý charakter v celém hodnoceném období. Dle odborných literatur je likvidní podnik ten, který se pohybuje v rozmezí doporučených hodnot 1,5-2,5. Samozřejmě je důležité srovnávat podniky s podobným charakterem odvětví. Na první pohled lze vidět, že vypočtené hodnoty firmy se pohybují pod doporučenými hodnotami. Výsledné hodnoty se nejvíce přibližují ideálu v roce 2012 a to číslem 1,32. Důvodem jsou vyšší oběžná aktiva, konkrétně krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů, které mají hlavní podíl na ukazateli, ale také zvýšené krátkodobé zálohy o 1 628 tis. Kč. Hodnoty v předešlých letech jinak kulminovali okolo hodnoty blížíící se jedné.

Ukazatel celkové likvidity společnosti Prest Přerov a.s. je ve srovnání s odvětvím docela vzdálen od ideálu. Hodnoty odvětví jsou v letech poměrně stabilní a všechny se nacházejí v doporučeném rozmezí, kromě hodnoty v roce 2008, kdy dosahuje výše pouze 1,42. Na průměrných údajích odvětví lze pozorovat, že i když se nacházejí v doporučených kvótách, tak dosahují spíše spodní hranice. Z toho lze odvodit, že ne mnoho firem v odvětví splňuje likvidní podmínky podle představ věřitelů.

Vývoj ukazatele *pohotové likvidity* byl dosti obdobný předchozímu ukazateli, avšak odlišuje se tím, že vypočtené hodnoty jsou očištěny od nejméně likvidní položku aktiv a tou jsou zásoby. V tomto případě je doporučená hodnota v rozmezí 1-1,5. Opět ani v jednom roce není tohoto čísla dosaženo, pouze hodnota 0,91 se mu přibližuje a to v roce 2012, kde se na

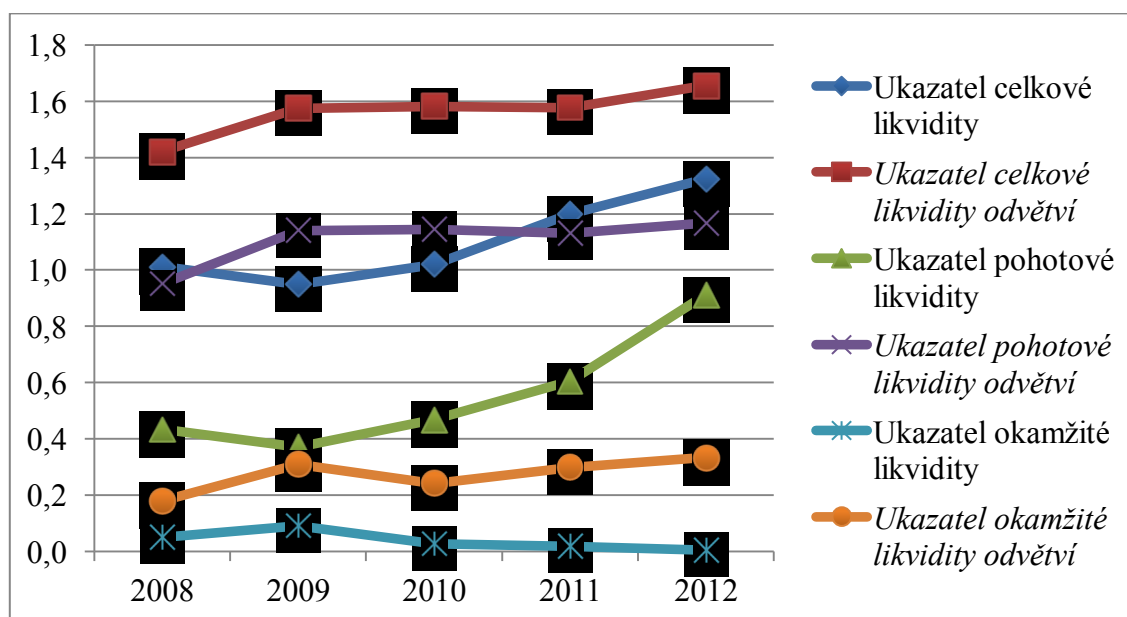
výsledku nejvíce podepsaly krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů. V ostatních letech dosahovaly hodnoty výše v průměru 0,47.

Stejně jako předešlý ukazatel je i tento srovnáván s hodnotami v odvětví. I v tomto případě jsou hodnoty relativně stabilní a nachází se nebo se alespoň přibližují rozmezí doporučených hodnot.

Ukazatel okamžité likvidity pracuje pouze s nejlíkvidnější složkou majetku společnosti a tou jsou pohotovostní platební prostředky. V případě tohoto ukazatele je doporučené rozmezí 0,9 – 1,1, avšak dle ministerstva průmyslu a obchodu je tato hodnota až 0,2. U tohoto ukazatele společnost nedosahuje ani na minimální hodnotu stanovenou ministerstvem. Vychází to ze skutečnosti, že v podniku jsou finanční prostředky vázány v materiálu a polotovarech, takže vzniká absence jak hotových peněz tak na bankovních účtech. Na těchto nízkých hodnotách se také podepsaly vysoké krátkodobé závazky. Nejvíce se této kritické hodnotě přibližuje podnik v roce 2009 a to s výslednou hodnotou 0,09. V dalších letech se hodnoty přibližovaly spíše nule.

I na průměrných hodnotách odvětví lze pozorovat, že se pohybují na kritické spodní hranici, takže možno konstatovat, že se ve zpracovatelském odvětví zlatý důl neskrývá.

Obr. 4. 4 Vývoj ukazatele celkové, pohotovostní a běžné likvidity společnosti Prest Přerov a.s. a jeho odvětví v letech 2008 – 2012.

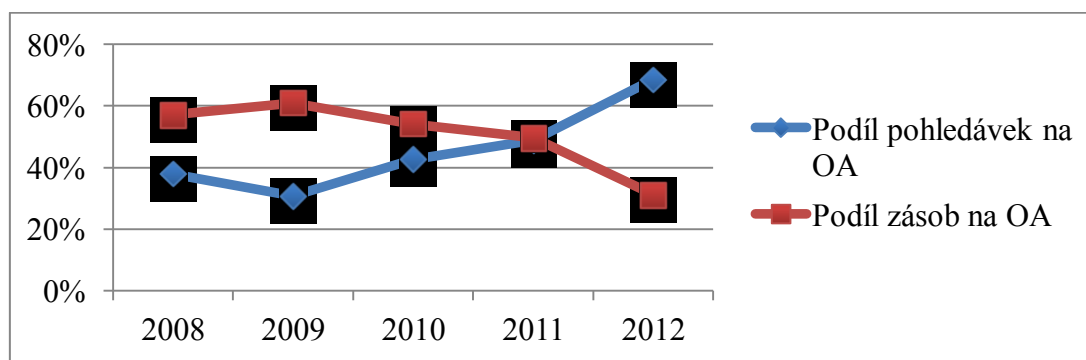

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Ukazatel *podílu pohledávek na oběžném majetku* od roku 2008 měl spíše rostoucí tendenci po celé období. Pro společnost není zrovna moc příznivé, že roste hodnota tohoto ukazatele, protože to poukazuje na platební nekázeň zákazníků. Někteří odběratelé své dluhy splácejí po splatnosti a pohledávky se stávají nedobytnými. Jedním z takových nedobytných dlužníků je kupříkladu Pfleger Vilém Přerov-Kozlovice, kterému jsou zasílány upomínky již od května roku 2007, a pohledávka není doposud stále uhrazena. Ovšem takovýchto případů se bohužel v současnosti objevuje stále více.

Lze konstatovat, že u následujícího ukazatele *podílu zásob na oběžném majetku* je situace mnohem příznivější na rozdíl od předešlého ukazatele. V roce 2008 a 2009 byl podíl zásob na oběžném majetku větší jak 55%, ale po roce 2009 hodnota začala klesat až na hodnotu 31%. Obecně platí, že výše zásob by neměla být moc vysoká, protože jsou nejméně likvidní položkou a to znamená, že zadržují velké množství finančních prostředků. Jejich výše v podniku se také odvíjí od velikosti realizovaných zakázek.

Obr. 4. 5 Vývoj ukazatele podílu pohledávek a zásob na oběžném majetku společnosti Prest Přerov a.s. v letech 2008 – 2012.

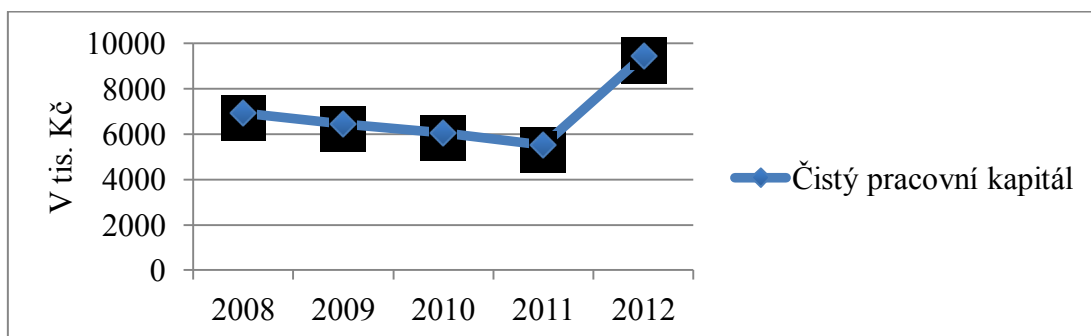

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Čistý pracovní kapitál je součástí oběžných aktiv a představuje přeměněné peněžní prostředky využitelné k financování dalších podnikatelských aktivit po splacení krátkodobých závazků. Optimálně by se hodnota ukazatele měla pohybovat v rozmezí od 30% do 50% podílu na oběžných aktivech. Společnost Prest Přerov a.s. vykazuje majetkovou a finanční strukturu překapitalizované firmy. Vedení podniku preferuje konzervativní způsob strategického řízení a dlouhodobým kapitálem, jak vlastním tak cizím kryje oběžný majetek.

Toto rozhodnutí není zrovna hospodárné, ale znamená to pro firmu určitou jistotu. Hodnota čistého pracovního kapitálu byla ve sledovaném období relativně stabilní, až na rok 2012, kdy hodnota vzrostla oproti minulému roku téměř o 4 mil. Kč. V dalších letech se vývoj čistého pracovního kapitálu pohyboval v rozmezí hodnot od 5 500-6 900 tis. Kč.

Obr. 4. 6 Vývoj ukazatele čistého pracovního kapitálu společnosti Prest Přerov a.s. v letech 2008 – 2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

4. 2. 3. Ukazatelé aktivity (obratu)

Ukazatelé aktivity jsou charakterističtí tím, že se zabývají vázaností kapitálu v jednotlivých položkách aktiv a pasiv a na základě výsledků je pak posouzeno, jak efektivně firma pracuje se svými finančními prostředky. Ukazatelé aktivity získané z interních výkazů společnosti budou dále rozebrány jako ukazatel obratu celkových aktiv, doby obratu aktiv, zásob, pohledávek a závazků.

Tab. 4.7 zobrazuje výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů aktivity, součástí přílohy je jejich výpočet.

Tab. 4. 7 Hodnoty ukazatelů aktivity společnosti Prest Přerov, a.s. v letech 2008-2012.

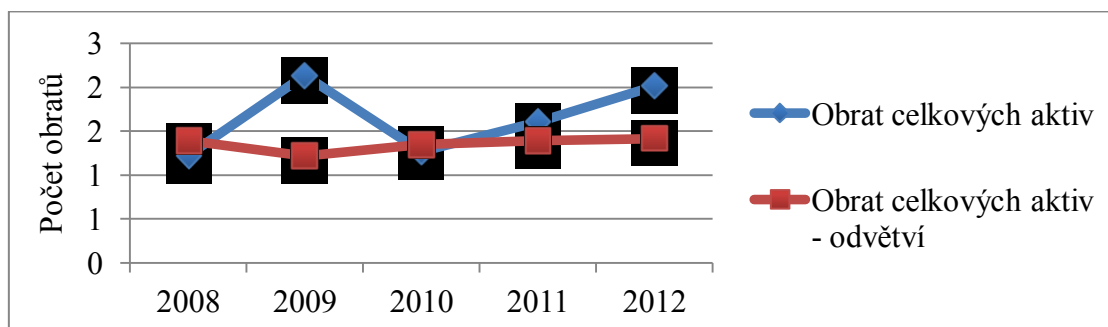
Ukazatel (počet dnů)	2008	2009	2010	2011	2012
Obrat celkových aktiv (počet obrátek)	1,22	2,14	1,27	1,60	2,01
<i>Obrat celkových aktiv – odvětví (počet obrátek)</i>	<i>1,39</i>	<i>1,22</i>	<i>1,34</i>	<i>1,39</i>	<i>1,42</i>
doba obratu aktiv	294,43	168,57	284,14	224,53	178,72
doba obratu zásob	123,52	53,51	91,98	70,99	40,46
doba obratu pohledávek	81,92	26,99	72,52	69,95	89,05
doba obratu závazků	174,98	42,88	101,34	91,90	73,82

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Jedním z předních ukazatelů aktivity je ukazatel *obrátky celkových aktiv*, který je vlastně ukazatelem vázanosti celkového vloženého kapitálu do podnikání. Tento ukazatel obrátkovosti je v uvedeném období poněkud nerovnoměrný. Nejnižších hodnot bylo dosaženo v roce 2008, kde se do výše ukazatele promítla vysoká hodnota dlouhodobého majetku zejména nedokončená výroba a polotovary společnosti. V roce 2009 hodnota ukazatele rapidně vzrostla, což bylo způsobeno zejména výrazným poklesem celkových aktiv o více jak polovinu, ale i mírným poklesem tržeb. V dalších dvou letech se ukazatel opět snížil na hodnoty 1,27 a 1,6 a to kvůli enormnímu poklesu tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb, které poklesly o téměř 20 milionů korun v obou obdobích. Rok 2012 znamenal opět nárůst hodnoty, protože se společnosti Prest Přerov a.s. začalo opět dařit a zájem o jejich služby o dost vzrostl, takže firma dosáhla 2 obrátek svého majetku za rok 2012.

Vypočítané hodnoty ukazatele *obrátky celkových aktiv*, lze srovnat s průměrnými hodnotami odvětví. Lze konstatovat, že číselné údaje z tabulky jsou relativně konstantní, ale také poměrně nízké, což vypovídá o převažujícím dlouhodobém majetku ve firmě, který je tak typický pro toto zpracovatelské odvětví. Z uvedených dat je také vidět, že společnost Prest Přerov a.s. po většinu období převažuje svými hodnotami nad odvětvím. To je způsobeno zejména tím, že ve firmě spíše převažují oběžná aktiva.

Obr. 4. 7 Vývoj ukazatele obratu celkových aktiv společnosti Prest Přerov a.s. a jeho odvětví v letech 2008 – 2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Doba obratu aktiv v uvedeném období se pohybovala v rozmezí hodnot od 168,57-294,43. V roce 2009 dokázala společnost přeměnit svá aktiva na tržbu za 169 dní a hodnota ukazatele dosáhla svého minima za celé období. Na tom se podepsala především ta skutečnost, že společnost optimalizovala svá aktiva a snížila zásobu na nezbytně nutnou. Další rok nebyl již tak úspěšný a přeměna majetku na tržbu se prodloužila o 116 dní, což způsobil hlavně pokles tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb o více jak 45% oproti předešlému roku. V dalších letech se ukazatel doby obratu celkových aktiv postupně snižoval a to díky rostoucím tržbám.

Vývoj *doby obratu zásob* byl po celém období proměnlivý a je ovlivněn výší zásob, ale také velikostí zakázek. Zásoby jsou ve společnosti Prest Přerov a.s. tvořeny materiálem a nedokončenou výrobou, avšak ta se podílí na zásobách v roce 2008 více jak 60%. Z toho důvodu byla vypočtená hodnota ukazatele nejvyšší ze všech let a to znamená, že až za 124 dní byly zásoby přeměny na tržbu. Samozřejmě je lepší, aby hodnota ukazatele byla co nejnižší popřípadě udržovaná v nějaké stabilní výši, čehož se společnost snažila dosáhnout po roce 2008 a optimalizovala své zásoby polotovarů a nedokončené výroby o více jak 12 mil. Kč. Díky tomuto rozhodnutí se v roce 2009 snížila doba obratu na 54 dnů, což je 80 dní méně jak v předešlém roce. V dalších letech ukazatel ještě trochu kolísal, ale v roce 2012 byl nejnižší a došlo k velkému zvýšení tržeb a zároveň poklesu celkových zásob o 100 tis. Kč. V tomto roce dokázal podnik přeměnit své zásoby na tržby ve 40 dnech.

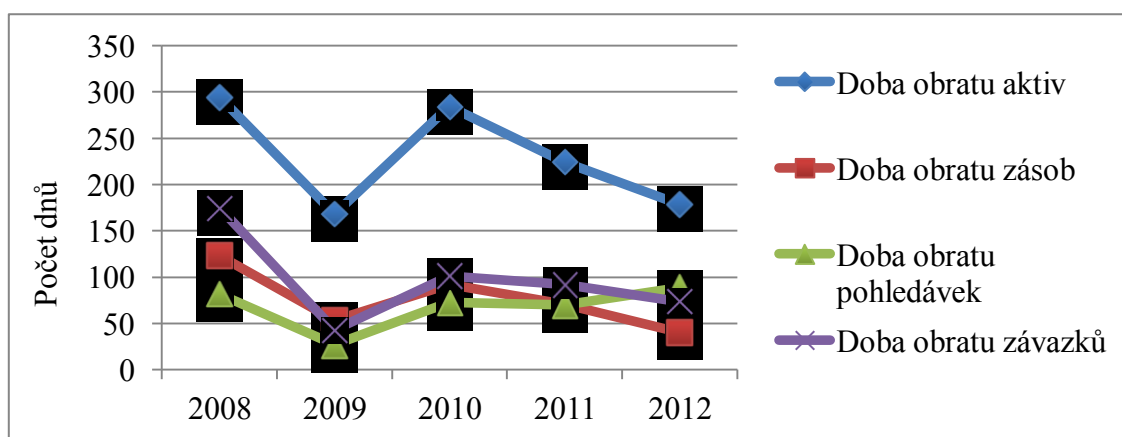
Ukazatel doby obratu pohledávek a doby obratu závazků spolu velmi souvisí, protože vytváří celkový obraz o tom, jak je společnost solventní. Pravidlem by mělo být, že doba obratu závazků by měla být kratší nebo alespoň stejně velká než doba obratu pohledávek.

Ukazatel *doby obratu pohledávek* měl v letech kolísavý charakter. V roce 2012 ukazatel dosahuje vyšších hodnot, než má ukazatel doby obratu závazků. Rozdíl mezi ukazateli činí 15,24 dní a znamená to, že pohledávky musí podnik financovat obchodním úvěrem. V dalších letech výše ukazatele splňovala požadavek a doba obratu pohledávek byla nižší než u závazků. V roce 2008 hodnota ukazatele byla 81,92 dní. Na tomto výsledku se hlavně podepsali pohledávky z obchodních vztahů, které činily 13 413 426 Kč a z toho 8 053 105 Kč jsou pohledávky po lhůtě splatnosti. V následujícím roce se doba obratu pohledávek snížila téměř čtyřnásobně a to na 26,99 dní. Za toto výrazné snížení mohly opět pohledávky z obchodních vztahů, které poklesly o 11 mil. Kč a jsou nejvýznamnější součástí krátkodobých pohledávek.

Ukazatel *doby obratu závazků* má tendenci kolísat. K největší změně došlo v roce 2009, kdy hodnota ukazatele poklesla od předešlého roku o 132 dní a to zejména kvůli nízké výši závazků z obchodních vztahů, konkrétně o 22 599 tis. Kč. Také se v tomto roce dosti snížily závazky k zaměstnancům a to o 50%. V dalším roce ukazatel opět vzrostl na 101 dní, na nárůstu se podepsaly nejen zvýšené závazky z obchodních vztahů, ale společnosti byla poskytnuta záruka ve výši 3 mil. Kč na nákup zásob od Českomoravské záruční a rozvojové banky a.s. Další roky znamenaly pro ukazatele doby obratu závazků rovnoměrný pokles, zapříčiněný splacením dlouhodobých bankovních úvěrů Komerční bance. Také snížením dlouhodobých závazků, ale i dosti velkým poklesem závazků ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení.

Vývoj zmíněných ukazatelů aktivity je znázorněn v Obr. 4.5 a konkrétně zachycuje dobu obratu aktiv, zásob, pohledávek a závazků v letech 2008 až 2012.

Obr. 4. 8 Vývoj ukazatelů aktivity společnosti Prest Přerov a.s. v letech 2008 – 2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

4. 2. 4. Ukazatelé finanční stability a zadluženosti

Ukazatelé finanční stability a zadluženosti jsou poměroví ukazatelé, kteří bývají také velmi často využívání při finanční analýze. Dále bude pracováno s ukazateli finanční stability a zadluženosti, jako např. podíl vlastního kapitálu na aktivech, stupeň krytí stálých aktiv, podíl stálých a oběžných aktiv a zásob, majetkový koeficient, celková a běžná zadluženost, zadluženost vlastního kapitálu, úrokové krytí a zatížení.

Tab. 4.8 zobrazuje výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů finanční stability a zadluženosti, součástí přílohy je jejich výpočet.

Tab. 4. 8 Hodnoty ukazatelů finanční stability a zadluženosti společnosti Prest Přerov, a.s. v letech 2008-2012.

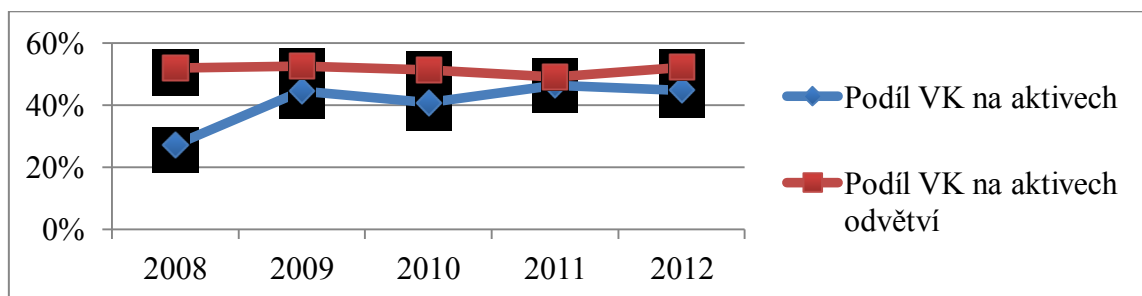
Ukazatel (v %)	2008	2009	2010	2011	2012
Podíl VK na aktivech	27,19	44,52	40,74	46,45	44,83
<i>Podíl VK na aktivech odvětví</i>	52,06	52,54	51,38	49,15	52,21
Stupeň krytí stálých aktiv	105,06	97,26	105,83	131,21	167,82
Majetkový koeficient (j)	3,68	2,25	2,45	2,15	2,23
Celková zadluženost	72,81	55,48	59,26	53,55	55,17
Dlouhodobá zadluženost	0,26	0,55	0,57	0,36	0,24
Běžná zadluženost	72,54	54,92	58,69	53,20	54,92
Zadluženost vlastního kapitálu	267,77	124,61	145,46	115,3	123,05
Úrokové krytí (j)	6,08	-5,94	-0,88	6,33	17,45
Úrokové zatížení	16,43	-16,83	-113,01	15,80	5,73

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Jedním z hlavních ukazatelů zadluženosti je *podíl vlastního kapitálu na aktivech* a používá se při hodnocení finanční samostatnosti firmy, konkrétně zjišťuje do jaké míry je podnik schopen pokrýt svá aktiva vlastními zdroji. K 31. 12. 2008 podnik financoval svůj majetek z vlastních zdrojů téměř z 30%, toto byla nejnižší dosažená hodnota za celé období a bylo to zapříčiněno zejména vysokým podílem oběžných aktiv na celkových aktivech. V následujících letech 2009-2012 je hodnota ukazatele poměrně stálá a kulminovala v rozmezí hodnot 40,74-46,45%. Přesto, že v roce 2009 a 2010 byl výsledek hospodaření záporný, tak nerozdělený zisk z minulých let pokryl tyto ztráty a výše vlastního kapitálu během let nějak výrazně nekolísala, stejně tak byla stabilní výše aktiv.

Při porovnání průměrných hodnot odvětví s vypočtenými hodnotami společnosti bylo zjištěno, že jejich hodnoty jsou dosti obdobné. Údaje z odvětví jsou nepatrně vyšší, ale jejich výše se pohybuje také okolo 50%.

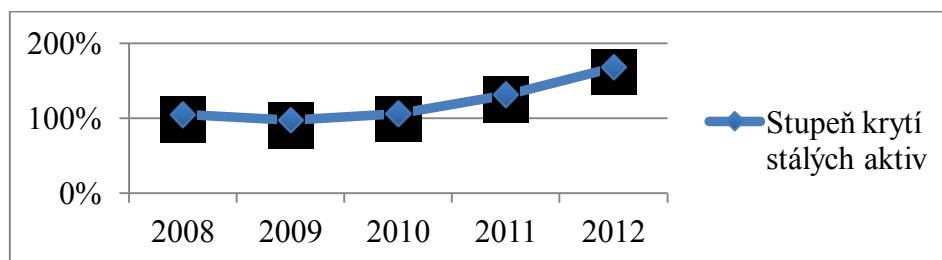
Obr. 4. 9 Vývoj ukazatele podílu vlastního kapitálu na aktivech společnosti Prest Přerov a.s. a jeho odvětví v letech 2008 – 2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Pomocí ukazatele *stupně krytí stálých aktiv* je zjišťováno, zda je dlouhodobý majetek financován z vlastních zdrojů a do jaké míry. Jeho hodnota by se neměla dostat pod úroveň 100%. Ve společnosti Prest Přerov a.s. se hodnoty držely nad doporučenou hodnotou po celé období, kromě roku 2009, ve kterém hodnota dosáhla 97%, což bylo způsobeno záporným výsledkem hospodaření a z toho důvodu vlastní kapitál nebyl dostatečný na pokrytí dlouhodobého majetku. V ostatních letech byl vlastní kapitál natolik velký, aby bylo možné ho použít i pro financování oběžného majetku. Maximální hodnoty dosáhla společnost v roce 2012, díky nízké hodnotě stálých aktiv a vlastnímu kapitálu, který však v tomtéž roce dosáhl nejvyšší hodnotu a to 13 379 tis. Kč.

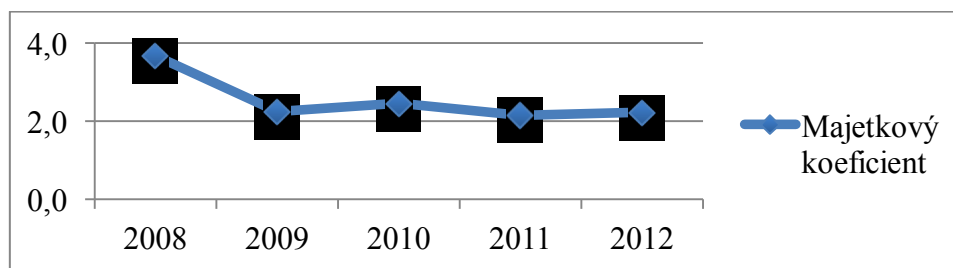
Obr. 4. 10 Vývoj ukazatele stupně krytí stálých aktiv společnosti Prest Přerov a.s. v letech 2008 – 2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Finanční páka nebo jinak řečeno majetkový koeficient je jedním z ukazatelů zabývajících se zadlužeností podniku a konkrétně hodnotí, do jaké míry se cizí zdroje podílejí na financování majetku firmy. Čím vyšší hodnota ukazatele je, tím je podíl cizího kapitálu na finanční struktuře podniku větší. Finanční páka měla ve všech letech relativně ustálené hodnoty, které se pohybovaly v rozmezí 2,15-3,68. Největší změna proběhla v roce 2008 a 2009, kde ukazatel poklesl o více jak 1,4 jednotky. Ke změně značně přispěl pokles nejen oběžného, ale i dlouhodobého majetku, který byl rozprodán, z důvodu nadbytečnosti. V jednotlivých letech nebylo kolísání majetkového koeficientu už tak markantní.

Obr. 4. 11 Vývoj majetkového koeficientu společnosti Prest Přerov a.s. v letech 2008 – 2012.

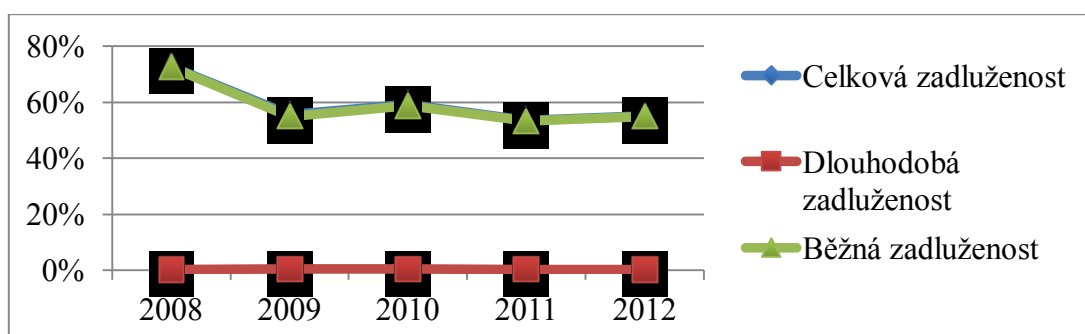

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Ukazatel *celkové zadluženosti* má analytické ukazatele, jimiž jsou *dlouhodobá zadluženost* a *běžná zadluženost*, z čehož vyplývá, že tyto ukazatele spolu velmi úzce souvisí. Díky ukazatelům lze určit výši věřitelského rizika, protože čím je hodnota ukazatele vyšší, tím vzniká vyšší riziko pro věřitele. O dlouhodobé zadluženosti lze konstatovat, že jeho hodnota je téměř zanedbatelná po celé období. Tento ukazatel tvoří pouze odložený daňový závazek.

Celková, ale i běžná zadluženost mají krapet kolísavý charakter. V roce 2011 ukazatel dosáhl svého minima a to kvůli nízké výši krátkodobých závazků. V dalším roce ukazatel nepatrně vzrostl, což způsobil nárůst závazků z obchodních vztahů, ale také v tomto roce firma přijala krátkodobou zálohu ve výši 1 628 tis. Kč. Nejvyšší hodnoty však bylo dosaženo v roce 2008, jelikož měla společnost opravdu vysoké závazky vůči svým dodavatelům a to necelých 25 000 tis. Kč. Také měla v tomto období velké závazky vůči zaměstnancům a svým společníkům.

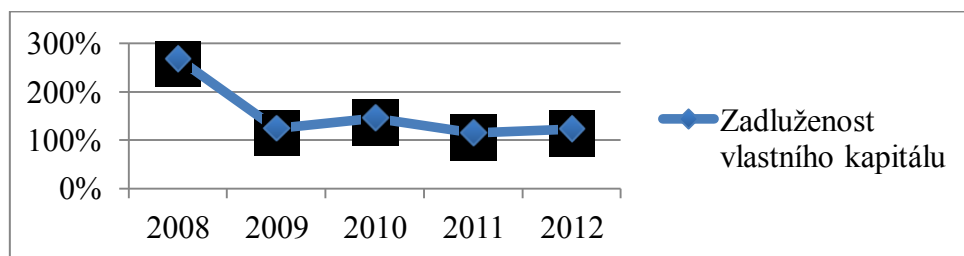
Obr. 4. 12 Vývoj ukazatele celkové, dlouhodobé a běžné zadluženosti společnosti Prest Přerov a.s. v letech 2008 – 2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Dalším často velmi využívaným ukazatelem pro hodnocení zadluženosti podniku bývá používán ukazatel *zadluženosti vlastního kapitálu*. Hodnota tohoto ukazatele závisí na fázi vývoje společnosti a doporučená hodnota u stabilních firem je v rozmezí 80% až v 120%. Ukazatel v případě společnosti Prest Přerov a.s. nemá příliš kolísavý průběh. Nejvyšší hodnota a navíc jednou tak velká, jako je doporučená hodnota, je v roce 2008, způsobená markantní výší závazků z obchodních vztahů. V tomto roce firma zároveň uzavřela revolvingový a dlouhodobý úvěr v Komerční bance, ale také si pořídila nákladní vozidlo na leasing. V dalších letech ukazatel kulminuje okolo horní hranice doporučené hodnoty, což znamená, že se firmě daří postupně splácet své dluhy a závazky vůči dodavatelům poklesly po roce 2008 o více jak 80% ve všech následujících letech.

Obr. 4. 13 Vývoj ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu společnosti Prest Přerov a.s. v letech 2008 – 2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Další uvedení ukazatelů zadluženosti a finanční stability jsou v tabulce ukazatelů úrokového krytí a úrokového zatížení. Ukazatel úrokového krytí jinak nazván ukazatel ziskové úhrady úroků poskytuje informace o tom, kolikrát může společnost uhradit své úroky z provozního zisku. Naopak ukazatel úrokového zatížení informuje o tom, jak velkou část odčerpají úroky z celkového zisku. Oba ukazatelé vykazují proměnlivé hodnoty a ve dvou letech jsou dokonce výsledná data záporná, příčinou byly záporné výsledky hospodaření. Nejvíce nákladové úroky odčerpali ze zisku v roce 2008 a to 16,43%. Naopak nejméně se úroky podílejí na zisku v roce 2012 se svými 5,73%, protože podnik dosahuje vysokého zisku a celkové závazky jsou v únosné míře.

4. 3. Pyramidové soustavy ukazatelů

Kapitola 4.3 je věnována pyramidálnímu rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu a to za roky 2008-2012. Pro výpočet pyramidálního rozkladu vlastního kapitálu metodou postupných změn a to za jednotlivé roky 2008 – 2012 byly použity hodnoty vyobrazeny v Tab. 4.9.

Tab. 4. 9 Hodnoty použité k výpočtu pyramidálního rozkladu ROE v letech 2008 - 2012.

Ukazatel (v tis. Kč)	2008	2009	2010	2011	2012
EBIT	3 657	-2 104	-269	1 228	3 525
EBT	3 056	-2 458	-573	1 034	3 323
EAT	1 733	-2 464	-580	1 088	2 748
Tržby	59 240	50 543	30 932	38 110	60 112
Vlastní kapitál	13 174	10 537	9 946	11 040	13 379
Aktiva	48 450	23 667	24 414	23 769	29 842

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Kvůli sledovaným výkyvům bylo pro rozklad vybráno celé období a výsledné hodnoty jsou vyobrazeny v Tab. 4.10. V tabulce jsou zachyceny jenom konečné hodnoty dílčích ukazatelů a jejich výpočty jsou součástí přílohy č. 4.

Tab. 4. 10 Hodnoty ukazatele ROE v letech 2008 - 2012.

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012
ROE	13,15%	-23,38%	-5,83%	9,86%	20,54%
Δ ROE		-36,54%	17,55%	15,69%	10,68%

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Za jednotlivé roky měla hodnota spíše kolísavý charakter. V období let 2009 - 2010 dosáhla hodnota ukazatele nejvyššího meziročního nárůstu za celých 5 let a ten činil 17,55%. Z Tab. 4.11, kde jsou uvedeny výpočty ukazatele rentability vlastního kapitálu, lze vyčíst, že na vzrůstající hodnotu ukazatele měl největší vliv ukazatel ziskové marže a to i v ostatních letech. Nárůst ukazatele ovlivnili zejména náklady, které klesaly po celé uvedené období.

Na hodnotě ukazatele rentability vlastního kapitálu se dále podepsala výše ukazatele obrátky aktiv, která dosahovala nejvyšší hodnoty v období let 2011-2012 a to 4%. Hodnota ukazatele byla ovlivněna především vysokými tržbami v roce 2012.

Negativně se na celkové výši ukazatele ROE spíše podepsal ukazatel finanční páky, který vypovídá o tom, zda společnost efektivně využívá cizí zdroje k financování majetku, pokud je hodnota větší jak jedna, pak způsob financování má pozitivní vliv pro podnikání. Této skutečnosti však bylo dosaženo pouze v období let 2008-2009 a to výše 14,9%. Toto zmíněné období, jako jediné mělo opačné pořadí hodnot na rozdíl od ostatních let. Nejvíce se podílela

na ukazateli rentability vlastního kapitálu finanční páka, pak obrátka aktiv a následně ukazatel ziskové marže, přičemž poslední dva údaje jsou záporné, což způsobil hlavně záporný výsledek hospodaření.

Tab. 4. 11 Rozklad ROE za období let 2008 - 2012 metodou postupných změn
(1. úroveň rozkladu).

1. úroveň	2009/2008		2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Δx_{a_i}	Pořadí vlivu	Δx_{a_i}	Pořadí vlivu	Δx_{a_i}	Pořadí vlivu	Δx_{a_i}	Pořadí vlivu
EAT/T	-35,1%	3.	14,4%	1.	14,7%	1.	5,9%	1.
T/A	-16,4%	2.	3,7%	2.	2,4%	2.	4,0%	2.
A/VK	14,9%	1.	-0,5%	3.	-1,4%	3.	0,7%	3.
Σ	-36,5%		17,6%		15,7%		10,7%	

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Další Tab. 4.12 zachycuje druhou úroveň rozkladu rentability vlastního kapitálu, jehož součástí je rozklad rentability tržeb a to za jednotlivé roky 2008-2012. Nejvíce byla hodnota ukazatele ROE při druhé úrovni rozkladu ovlivněna ukazatelem provozní rentability ve výši 3,6% v letech 2010 až 2011. Avšak nejvyšší údaj zmíněného ukazatele byl dosažen v roce 2009 a 2010 a to 7,1%. Na konečné hodnotě ukazatele rentability vlastního kapitálu se dále podílejí ukazatelé daňové a úrokové redukce, kteří odčerpávají téměř totožnou část ze zisku.

Tab. 4. 12 Rozklad ROE za období let 2006 - 2010 metodou postupných změn
(2. úroveň rozkladu)

2. úroveň	2009/2008		2009/2010		2010/2011		2011/2012	
	Δx_{a_i}	Pořadí vlivu	Δx_{a_i}	Pořadí vlivu	Δx_{a_i}	Pořadí vlivu	Δx_{a_i}	Pořadí vlivu
EAT/EBT	2,2%	1.	0,0%	2.	-0,1%	3.	-0,6%	3.
EBT/EBIT	2,1%	2.	-4,1%	3.	1,2%	2.	0,3%	2.
EBIT/T	-12,1%	3.	7,1%	1.	3,6%	1.	2,1%	1.
Σ	-7,8%		3,0%		4,7%		1,7%	

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

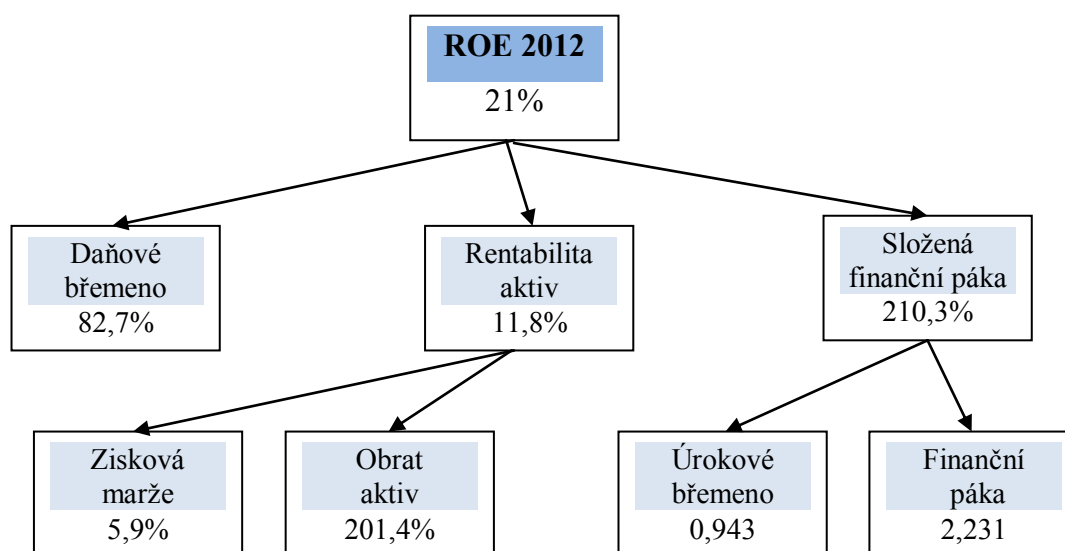
V práci dále následuje Obr. 4.15, kde je znázorněn rozklad ukazatele vlastního kapitálu a to v roce 2012, který je charakteristický tím, že hodnota ukazatele dosahovala nejvyšší hodnoty za celé sledované období.

Daňové břemeno představuje, jaký díl zisku před zdaněním firmě zůstane po uhrazení daní. V případě společnosti Prest Přerov a.s. je hodnota ukazatele rovna 82,7%.

Dalším ukazatelem podílejícím se na rentabilitě vlastního kapitálu je rentabilita aktiv ve výši 11,8%, a kterou tvoří součin ziskové marže a obrátka aktiv.

Posledním ukazatelem je složená finanční páka a ta zvedá rentabilitu vlastního kapitálu, takže čím více je v podniku cizích zdrojů, které jsou pořád levnější, tím pro ukazatel ROE lépe. Ukazatel je vytvořený násobkem úrokového břemene a finanční pákou, jehož výše je 210%.

Obr. 4. 14 Du Pont rozklad pro rok 2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů společnosti (Kislingerová, 2008).

4. 4. Souhrnné modely hodnocení finanční úrovně

Následující kapitola diplomové práce je věnována rozboru finančního zdraví společnosti Prest Přerov a.s. za pomoci souhrnných modelů. Tyto modely vykreslují finanční situaci podniku jediným číslem, a proto je vhodné je využít ke globálnímu mezipodnikovému srovnání, díky jejich vypovídací schopnosti a rychlému použití.

Od roku 2008 do roku 2012 je pracováno především s bonitními modely jako je Altmanova analýza, Tafflerův model, IN indexy a bankrotní Tamariho model.

4. 4. 1. Altmanův model (Z – skóre)

Altmanův model je typickým příkladem souhrnného indexu hodnocení. Jeho výpočet vychází ze součtu hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, kterým je přiřazena odlišná váha, přičemž nejvyšší váhu má rentabilita vlastního kapitálu (Růčková, 2011).

Altmanův model, který byl použit v práci, byl upraven pro podniky v českém prostředí, jejichž akcie nejsou obchodovány na kapitálových trzích. V Tab. 4.13 jsou vyobrazeny výpočty jednotlivých ukazatelů Altmanova modelu v letech 2008-2012.

Tab. 4. 13 Výpočet ukazatelů Altmanova modelu v letech 2008-2012.

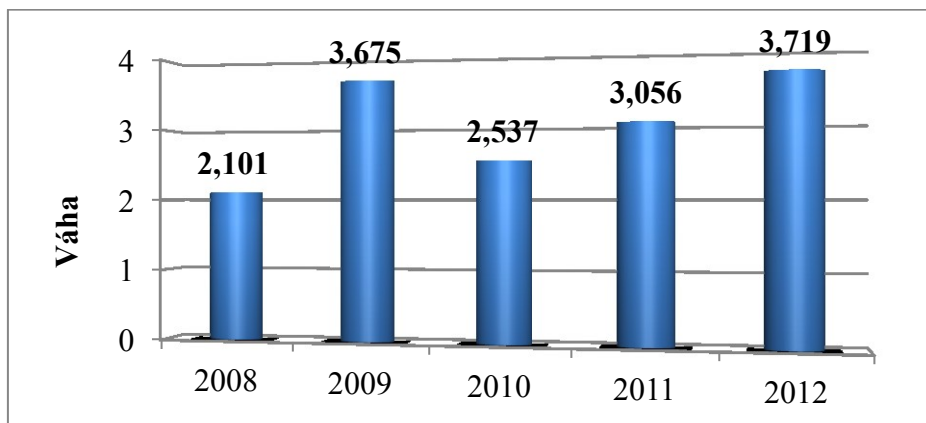
Ukazatelé	váha	2008	2009	2010	2011	2012
ČPK/Aktiva	0,717	0,102	0,195	0,177	0,166	0,227
Nerozdělený zisk/Aktiva	0,847	0,111	0,276	0,196	0,196	0,171
EBIT/Aktiva	3,107	0,235	-0,276	-0,034	0,161	0,367
VK/Celkové závazky	0,42	0,192	0,735	0,480	0,477	0,456
Tržby/Aktiva	0,998	1,220	2,131	1,264	1,600	2,010
Výpočet		1,860	3,061	2,084	2,599	3,232
		<i>šedá zóna</i>	<i>bonitní podnik</i>	<i>šedá zóna</i>	<i>šedá zóna</i>	<i>bonitní podnik</i>

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Výpočet Altmanova modelu je znázorněn v tabulce a ta zobrazuje, v jaké zóně se podnik nachází a zda má naději na přežití anebo jak je vysoká pravděpodobnost bankrotu. Hodnoty nejsou v letech příliš příznivé a v období dosti kolísaly. Pověštinu let se společnost nacházela v šedé zóně, přičemž v roce 2008 byla dosažená hodnota nejnižší za celých 5 let a činila 1,86 bodů, což znamená, že se pohybovala na hranici mezi bankrotem a šedou zónou. Následující rok firma překvapivě vykazuje hodnoty bonitního podniku přesto, že výsledek hospodaření byl záporný. Další dva roky podnik opět spadl do šedé zóny, ale hodnoty nebyly už tak nepříznivé, jako v předešlém případě a pohybovaly se v rozmezí 2,084-3,061 bodů. V roce 2012 se společnost opět vyšvihla do pásma prosperity a výše vypočtených bodů byla větší jak 3, z čehož lze usuzovat, že podnik má velké šance být úspěšným i v dalších letech.

Pro lepší dokreslení Altmanova indexu ve všech sledovaných letech je využit Graf 4.8.

Graf 4. 7 Altmanův model v letech 2008-2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

4. 4. 2. Tafflerův model

Tento model vznikl v 80. letech, jako reakce na Altmanovu analýzu. Výpočet Tafflerova modelu vychází ze součtu hodnot čtyř běžných poměrových ukazatelů, jimž je přiřazena různorodá váha, přičemž nejvyšší váhu má poměr zisku před zdaněním na krátkodobých závazcích firmy.

V práci byl aplikován modifikovaný Tafflerův model, který se liší posledním poměrovým ukazatelem a také hranicemi intervalů. Tab. 4.14 zobrazuje výpočty jednotlivých ukazatelů Tafflerova modelu v letech 2008-2012.

Tab. 4. 14 Výpočet ukazatelů Tafflerova modelu v letech 2008-2012.

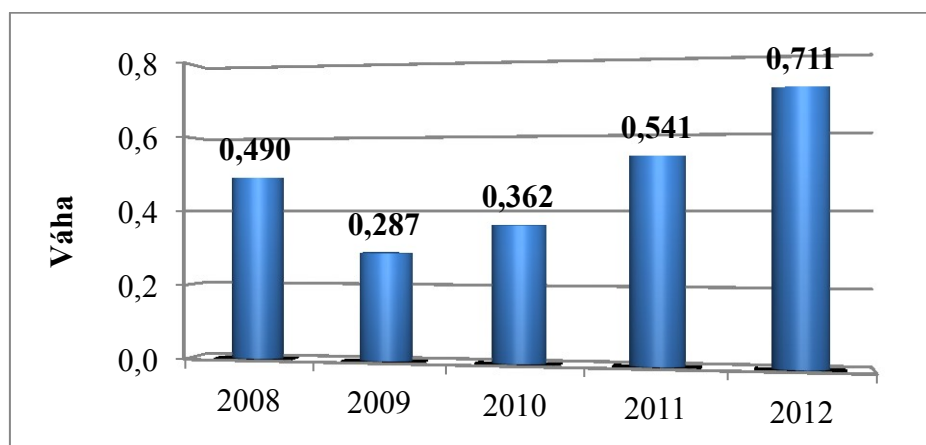
Ukazatelé	váha	2008	2009	2010	2011	2012
EBT/Krátkodobé závazky	0,53	0,057	-0,221	-0,035	0,057	0,144
OA/Cizí kapitál	0,13	0,131	0,122	0,131	0,155	0,171
Krátkodobé závazky/Aktiva	0,18	0,106	0,045	0,063	0,073	0,074
Tržby/Aktiva	0,16	0,196	0,342	0,203	0,257	0,322
Výpočet		0,490	0,287	0,362	0,541	0,711
		<i>bonitní podnik</i>	<i>šedá zóna</i>	<i>bonitní podnik</i>	<i>bonitní podnik</i>	<i>bonitní podnik</i>

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Tafflerův index vychází z trochu jiných poměrových ukazatelů než předchozí model, takže se výsledky poněkud liší. Z toho důvodu je společnost Prest Přerov a.s. ve sledovaném období hodnocena jako bonitní podnik. Pouze rok 2009 je podstatně slabší, protože vykazuje hodnoty šedé zóny, konkrétně 0,287 bodů. Výsledek v tomto období je negativně ovlivněn zejména horším ukazatelem a to podílem zisku před zdaněním a krátkodobých závazků firmy. Hodnota ukazatele byla záporná, protože se společnost nacházela v těžké situaci a dolehla na ni hospodářská krize. Další rok se podnik stále potácel na hranici mezi hodnotami šedé zóny a bonitního podniku, z toho samého důvodu jako v roce 2009. Ostatní roky hodnota Tafflerova modelu rostla, především díky rostoucímu zisku. I přesto, že se společnost nachází v zóně, kde je pravděpodobnost bankrotu malá, tak by neměla usnout na vavřínech, protože výsledné hodnoty se spíše pohybují na spodní hranici prosperity a to neznamená, že má podnik vyhráno.

Stejně jako v předešlém případě jsou výsledné hodnoty Tafflerova indexu vyobrazeny v Grafu 4.9.

Graf 4. 8 Tafflerův model v letech 2008-2012.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

4. 4. 3. IN Indexy

Model IN či jinak řečeno Index důvěryhodnosti je unikátní tím, že byl vytvořen speciálně pro podniky v českém prostředí. Jeho výpočet je vyjádřen rovnicí poměrových ukazatelů,

mezi něž patří ukazatel zadluženosti, likvidity a aktivity. Stejně jako v předešlých případech i teď jsou jednotlivým ukazatelům přiřazeny váhy dané odvětvím.

Následně budou aplikovány jednotlivé indexy manželů Neumaierových jako IN 95, IN99, IN01 a IN05. Vstupní data pro výpočet byla získána z výkazů společnosti Prest Přerov a.s., které jsou součástí přílohy č. 2 a č. 3.

IN 95

IN95 je varianta věřitelského indexu a v jeho rovnici má největší váhu podíl zisku na celkových aktivech, tedy ukazatel rentability aktiv. V Tab. 4.15 jsou vyobrazeny výpočty jednotlivých ukazatelů IN Indexu 95 v letech 2008-2012.

Tab. 4. 15 Výpočet ukazatelů IN Indexu 95 v letech 2008-2012.

Ukazatelé	váha	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva/Cizí zdroje	0,022	0,030	0,040	0,037	0,041	0,040
EBIT/Nákladové úroky	0,11	0,669	-0,654	-0,097	0,696	1,920
EBIT/Aktiva	8,33	0,629	-0,741	-0,092	0,430	0,984
Výnosy/Aktiva	0,52	0,841	1,037	0,792	0,942	1,196
OA/Krátkodobý cizí kapitál	0,1	0,101	0,095	0,102	0,120	0,132
Závazky po splatnosti/Výnosy	-16,8	0	0	0	0	0
Výpočet		2,270	-0,223	0,742	2,230	4,272
		<i>bonitní podnik</i>	<i>bankrotní podnik</i>	<i>bankrotní podnik</i>	<i>bonitní podnik</i>	<i>bonitní podnik</i>

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Výsledné hodnoty věřitelského indexu z tabulky nasvědčují tomu, že podnik je považován za bonitní. Ovšem mimo roky 2009 a 2010, kdy v prvním roce výpočet modelu vykazoval zápornou hodnotu a nejvíce ho ovlivnil ukazatel ROA. Nekladná výsledná hodnota vznikla zejména z důvodu již několikrát zmíněného a to, že jak provozní, tak finanční výsledek hospodaření nebyl příznivý. Další bankrotní rok sice již nebyl minusový, přesto výsledek nebyl dostatečně velký a jeho výše byla 0,742 bodů a to znamená, že se hodnota blížila alespoň spodní hranici šedé zóny. Následující roky hodnota rapidně rostla a nejvíce v roce

2012, protože v uvedeném roce byl výpočet 4,272 bodů. Z narůstající hodnoty modelu lze konstatovat, že firma je schopna se neustále zlepšovat.

IN99

IN99 je varianta vlastnického indexu a v jeho rovnici má největší váhu opět ukazatel rentability aktiv, který se vypočítá jako podíl zisku na celkových aktivech. Tab. 4.16 znázorňuje výsledné výpočty jednotlivých ukazatelů IN Indexu 99 v letech 2008-2012.

Tab. 4. 16 Výpočet ukazatelů IN Indexu 99 v letech 2008-2012.

Ukazatelé	váha	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva/Cizí zdroje	-0,017	-0,023	-0,031	-0,029	-0,032	-0,031
EBIT/Aktiva	4,573	2,429	22,897	13,522	8,453	11,533
Výnosy/Aktiva	0,481	0,778	0,959	0,732	0,872	1,106
OA/Krátkodobý cizí kapitál	0,015	0,015	0,014	0,015	0,018	0,020
Výpočet		3,199	23,840	14,241	9,311	12,628
		<i>podnik tvoří hodnotu</i>	<i>podnik tvoří hodnotu</i>	<i>podnik tvoří hodnotu</i>	<i>podnik tvoří hodnotu</i>	<i>podnik tvoří hodnotu</i>

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Společnost Prest Přerov a.s. je podle metody IN99 hodnocena pozitivně. Podnik ve všech sledovaných letech tvoří hodnotu, takže to znamená, že vypočtené hodnoty patří do intervalu $<2,070; \infty$). Největší výsledek byl v roce 2009, konkrétně 23,84 bodů, podíl zisku před zdaněním a odečtením úroků k celkovým aktivům nejvíce ovlivnil ukazatel. Nejen v tomto roce, ale i v ostatních letech měla hodnota ukazatele rentability aktiv největší podíl na celkových výpočtech. Naopak v roce 2008 je hodnota nejnižší a přibližuje se pásnu, kdy podnik spíše tvoří hodnotu. Ve společnosti tvořila celková aktiva velmi velkou část v uvedeném roce, což mělo také výrazný vliv na ukazatel. V jednotlivých letech hlavně, kdy procházela společnost ekonomickou krizí, klesly zakázky, ale i tržby, což se projevilo na finanční stabilitě firmy.

IN01 a IN05

Oba ukazatelé byly vytvořeny po roce 2000 jako spojení předešlých dvou modelů a navíc zohledňuje tvorbu ekonomické přidané hodnoty. Ostatně jako v předešlých případech i teď je nejvýraznější váha na ukazateli rentability aktiv.

Výpočtům jednotlivých ukazatelů IN Indexů 01 a 05 v letech 2008-2012 je věnována Tab. 4.17.

Tab. 4. 17 Výpočet ukazatelů IN Indexu 01 v letech 2008-2012.

Ukazatelé	váha	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva/Cizí zdroje	0,13	0,179	0,234	0,219	0,243	0,236
EBIT/Nákladové úroky	0,04	0,243	-0,238	-0,035	0,253	0,698
EBIT/Aktiva	3,92	0,296	-0,348	-0,043	0,203	0,463
Výnosy/Aktiva	0,21	0,340	0,419	0,320	0,381	0,483
OA/Krátkodobý cizí kapitál	0,09	0,091	0,085	0,092	0,108	0,119
Výpočet		1,148	0,152	0,552	1,187	1,999
		<i>šedá zóna</i>	<i>bankrotní podnik</i>	<i>bankrotní podnik</i>	<i>šedá zóna</i>	<i>bonitní podnik</i>

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Tab. 4.18 byla vytvořena kvůli znázornění jemných rozdílů mezi indexy IN01 a IN05. Změna proběhla u ukazatele podílu zisku před zdaněním a odečtením úroků k celkovým aktivům a byla rozšířena od předešlého indexu o 0,05 bodů. Takže lze konstatovat, že výsledky obou indexů jsou téměř totožné. Podle indexů je podnik v roce 2009 a 2010 v bankrotním pásmu, ale hodnota indexu rok od roku rostla a na tomto jevu se podepsal pokles nákladových úroků, ale zároveň meziročním kolísáním zisku. V roce 2011 se podnik dostává do šedé zóny, což je příznivé, protože to znamená, že se podnik vymaňuje z finančních problémů. Následující rok byl ještě příznivější, jelikož firma tvoří hodnotu okolo 2 bodů v obou znázorněných tabulkách.

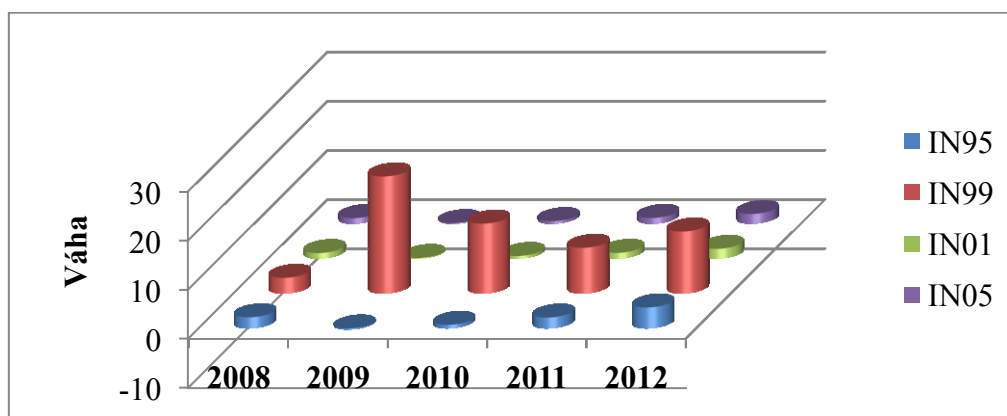
Tab. 4. 18 Výpočet ukazatelů IN Indexu 05 v letech 2008-2012.

Ukazatelé	váha	2008	2009	2010	2011	2012
Aktiva/Cizí zdroje	0,13	0,179	0,234	0,219	0,243	0,236
EBIT/Nákladové úroky	0,04	0,243	-0,238	-0,035	0,253	0,698
EBIT/Aktiva	3,97	0,300	-0,353	-0,044	0,205	0,469
Výnosy/Aktiva	0,21	0,340	0,419	0,320	0,381	0,483
OA/Krátkodobý cizí kapitál	0,09	0,091	0,085	0,092	0,108	0,119
Výpočet		1,152	0,148	0,552	1,189	2,005
		<i>šedá zóna</i>	<i>bankrotní podnik</i>	<i>bankrotní podnik</i>	<i>šedá zóna</i>	<i>bonitní podnik</i>

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Výsledné hodnoty Indexu důvěryhodnosti jsou vyobrazeny v Grafu 4.10, konkrétně se jedná o index IN95, IN99, IN01, IN05.

Graf 4. 9 Souhrnný graf IN Indexů

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

4. 4. 4. Tamariho model

Tamariho model vznikl v 70. letech a byl převzat ze zahraničí, takže jeho aplikace v českých podmínkách je brána s lehkou nadsázkou. Výpočet modelu vychází podílových ukazatelů, které jsou bodově ohodnoceny a výsledné hodnoty jednotlivých ukazatelů za určité období jsou sečteny. Dle výše součtu je pak společnost zařazena do určitého stádia, ve kterém se zrovna nachází.

Dále byl Tamariho model přímo aplikován na údaje získané z výkazů společnosti, které jsou v příloze diplomové práce. Tab. 4.19 a Tab. 4.20 zobrazuje výpočty jednotlivých ukazatelů modelu, ale také jejich bodové ohodnocení v letech 2008-2012.

Tab. 4. 19 Výpočet ukazatelů Tamariho modelu v letech 2008-2012.

		2008	2009	2010	2011	2012
	Ukazatelé	Hodnoty				
T1	VK/Cizí kapitál	0,373	0,803	0,687	0,867	0,813
T2	EAT/Aktiva	0,036	-0,104	-0,024	0,046	0,092
T3	OA/krátkodobé závazky	1,241	2,095	1,705	1,572	1,771
T4	Výrobní spotřeba/průměrný stav pohledávek	3,346	7,655	3,192	3,354	2,905
T5	Tržby/průměrný stav pohledávek	4,395	13,339	4,964	5,147	4,043
T6	Výrobní spotřeba/ČPK	6,521	4,500	3,293	4,506	4,572

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Tab. 4.19 velmi úzce souvisí s následující Tab. 4.20, protože první tabulka pouze znázorňuje výčty jednotlivých ukazatelů, ale bez bodového ohodnocení nelze zhodnotit finanční situaci společnosti a nelze tedy ani komentovat výsledky.

Tab. 4. 20 Bodové ohodnocení jednotlivých ukazatelů Tamariho modelu v letech 2008-2012.

		2008	2009	2010	2011	2012
	Ukazatelé	Body				
T1	VK/Cizí kapitál	15	25	25	25	25
T2	EAT/Aktiva	15	5	5	20	20
T3	OA/krátkodobé závazky	10	20	15	15	15
T4	Výrobní spotřeba/průměrný stav pohledávek	6	6	6	6	6
T5	Tržby/průměrný stav pohledávek	6	10	6	6	6
T6	Výrobní spotřeba/ČPK	10	6	6	6	10
Výpočet		62	72	63	78	82
		<i>bonitní podnik</i>	<i>bonitní podnik</i>	<i>bonitní podnik</i>	<i>bonitní podnik</i>	<i>bonitní podnik</i>

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních výkazů firmy.

Hodnocení společnosti Prest Přerov a.s. dle Tamariho modelu dopadlo pro podnik velmi příznivě. Přestože jsou výsledky rozkolísané tak ve všech 5 letech nasvědčují tomu, že je firma bonitní. Roky 2008 a 2010 jsou mírně slabší a jsou téměř na hranici šedé zóny, nicméně i tak byla hodnota ukazatele dostačující pro přiřazení podniku do pásma prosperity. Nejvíce bodů obdržel rok 2012 a to přesně 82 bodů ze 100 bodů možných. Na takto vysoké hodnotě se podepsal zejména první ukazatel podíl vlastního kapitálu na cizím, který znázorňuje finanční samostatnost podniku a ta dosáhla o dost vyšších hodnot, jak bylo požadované minimum ukazatele s nejvyšší hranicí intervalu, konkrétně 0,813 bodů. Tuto vysokou hodnotu ovlivnila výše vlastního kapitálu, která byla mimochodem největší za celé období, na čemž se podepsal výsledek hospodaření běžného účetního období. Další roky se pohybovaly hodnoty v průměru okolo 75 bodů, což lze ohodnotit za takový zlatý střed intervalu pro hodnoty určené bonitním podnikům

5. Zhodnocení výsledků analýzy

Finanční situace společnosti Prest Přerov a.s. bude zhodnocena na základě provedené analýzy a na závěr bude také provedena SWOT analýza. Z toho důvodu, aby mohla být navržena nejen správná doporučení pro zkvalitnění provozu firmy, ale budou též rozebrána možná rizika, která mohou společnost ohrozit. Jednotlivé výpočty finanční analýzy vychází z údajů účetní závěrky společnosti a konkrétně byly využity výkazy rozvahy a zisku a ztráty za roky 2008 až 2012. Nejprve byli rozebráni absolutní ukazatelé a to za pomoci horizontální a vertikální analýzy. Pak následovalo využití poměrových ukazatelů pro posouzení ziskovosti, likvidity, aktivity anebo finanční stability a zadluženosti. Protože ukazatel rentability vlastního kapitálu měl ve sledovaném období kolísavý charakter, tak bylo využito DuPontova pyramidálního rozkladu, aby byly zjištěny jednotlivé dílčí vlivy na tento celkový ukazatel. V závěru práce byly ještě aplikovány jak ratingové modely, tak bankrotní. Konkrétně se jedná o Altmanův model, Tafflerův model, Tamaritův model a IN Indexy.

5. 1. Vyhodnocení finanční situace společnosti

Během sledovaného období došlo u společnosti k řadě výkyvů a to jak v majetkové, tak v kapitálové struktuře. Z počátku let došlo k výraznému poklesu aktiv, avšak v průběhu let tato položka kulminovala v průměru okolo hodnoty 25 500 tis. Kč. Tento zmíněný obrovský pokles, zapříčinila zejména oběžná aktiva v letech 2008 a 2009, protože firma snížila svou zásobu polotovarů a nedokončené výroby o více jak 75%. Na další velké změně v tomtéž období, se podílely krátkodobé závazky, konkrétně jejich pokles o 22 777 tis. Kč. Jedním z hlavních důvodů bylo doplacení leasingové smlouvy na osobní a nákladní automobil. Ostatní roky byla výše vlastního kapitálu relativně konstantní přesto, že v letech 2009 a 2010 byla společnost ve ztrátě, avšak disponuje s dostatečně velkým nerozděleným ziskem z minulých let, takže jí byl negativní výsledek hospodaření vykompenzován.

Účelem každé společnosti je vytvářet hodnotu, tedy činnost, ze které bude mít příjem. Ukazatel ziskovosti firmy Prest Přerov a.s. měl za jednotlivé roky dosti velké výkyvy. Příčinou byla již zmíněná ztráta na počátku uvedeného období, ale i přes tyto překážky, se výsledné hodnoty ukazatelů pohybovaly okolo průměrných hodnot z odvětví. Lze říci,

že v některých letech dokonce vysoce převažovaly nad průměrnými hodnotami z odvětví. Takovým příkladem je rok 2012, kdy ukazatel rentability aktiv převyšoval o necelé 4% a ukazatel rentability vlastního kapitálu byl větší dokonce o 8,42%. Nutno podotknout, že všichni ukazatelé ziskovosti od roku 2010 značně rostli, což je velmi pozitivní a svědčí to o dobré finanční strategii.

Ukazatel celkové likvidity se skládá z ukazatele pohotové likvidity a okamžité likvidity a všichni tři disponují s relativně konstantními hodnotami ve všech pěti letech. Vypočtené hodnoty celkové likvidity se pohybují v rozmezí od 0,95-1,32. Hned na první pohled je zřejmé, že se výše hodnot pohybuje pod doporučeným minimem, které činí 1,5 bodu. Nejvyšší hodnota patří opět roku 2012 a důvodem jsou vyšší oběžná aktiva, konkrétně krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů, které mají hlavní podíl na ukazateli, ale také ho ovlivnili zvýšené krátkodobé zálohy o 1 628 tis. Kč. Pro společnost je pozitivní, že ani průměrné hodnoty odvětví nejsou zcela ideální a pohybují se spíše na spodní hranici intervalu a někdy nedosáhnou ani toho minima. Což znamená, že tomuto průmyslovému odvětví jako celku se nedaří úplně nejlépe. O celkovém hospodaření možno konstatovat, že vedení firmy preferuje spíše konzervativní způsob strategického řízení a dlouhodobým kapitálem, jak vlastním tak cizím kryje oběžný majetek. Toto rozhodnutí není zrovna hospodárné, ale znamená to pro firmu určitou jistotu. Nejvyšší hodnotu dosáhl opět rok 2012, přesně se jedná o 9 449 tis. Kč, která narostla od předešlého roku téměř o 50%.

Ukazatelé aktivity se zabývají kapitálem vázaným v jednotlivých složkách aktiv a pasiv a na základě výsledků je pak posouzeno, jak efektivně firma pracuje se svými finančními prostředky. Ukazatel obrátky celkových aktiv měl spíše kolísavý charakter. Nejnižších hodnot bylo dosaženo v roce 2008, kde se do výše ukazatele promítla vysoká hodnota dlouhodobého majetku zejména nedokončená výroba a polotovary společnosti, hodnota činila 1,22 obrátek za celý rok. Samozřejmě je nutné zmínit, že podnik po většinu ostatních let dosáhl téměř dvojnásobnou hodnotu ukazatele ve srovnání s průměrnými hodnotami z odvětví. Zbylí ukazatelé doby obratu se drželi trendu a v letech měli klesající tendenci, což je pro společnost dobrým znamením. Jediný ukazatel doby obratu pohledávek má opačný trend, takže v letech spíše roste. V roce 2012 dosáhl největších hodnot a to 89 dní než se přemění pohledávky v hotovost. V tomto roce také dosahuje vyšších hodnot, než má ukazatel doby obratu závazků. Rozdíl mezi ukazateli činí 15,24 dní a znamená to, že pohledávky či zásoby musí podnik

financovat obchodním úvěrem. Největší změnu prodělal ukazatel doby obratu závazků, který se od počátku období snížil o 101 dní a to zejména kvůli poklesu výše závazků z obchodních vztahů, závazků ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení, ale také došlo ke snížení závazků vůči zaměstnancům.

Jeden z předních ukazatelů finanční zadluženosti a samostatnosti je podíl vlastního kapitálu a zjišťuje do jaké míry je podnik schopen pokrýt svá aktiva vlastními zdroji. Mimo roku 2008 byla hodnota ukazatele poměrně stálá a kulminovala v rozmezí hodnot 40,74-46,45%. Přesto, že v roce 2009 a 2010 byl výsledek hospodaření záporný, tak nerozdělený zisk z minulých let pokryl tyto ztráty a výše aktiv zůstala stabilní. Průměrné hodnoty odvětví jsou dosti obdobné s podnikem. Hodnoty ukazatele stupně krytí stálých aktiv se držely nad doporučenou hodnotou po celé období, vyjma roku 2009, ve kterém hodnota dosáhla 97%. Finanční páka měla ve všech letech relativně ustálené hodnoty, které se pohybovaly v rozmezí 2,15-3,68 jednotek. Největší změna majetkového koeficientu proběhla v roce 2008 a 2009, kde značně poklesl nejen oběžný, ale i dlouhodobý majetek, který byl rozprodán, z důvodu nadbytečnosti. Ukazatel celkové zadluženosti má analytické ukazatele, jimiž jsou dlouhodobá zadluženost a běžná zadluženost. O dlouhodobé zadluženosti možno konstatovat, že jeho hodnota je téměř zanedbatelná po celé období, protože ji tvoří pouze odložený daňový závazek. Nejvyšší hodnoty celkové, ale i běžné zadluženosti bylo dosaženo v roce 2008, jelikož měla společnost opravdu vysoké závazky vůči svým dodavatelům a to necelých 25 000 tis. Kč. Markantní hodnota ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu byla v roce 2008 o 147% nad doporučenou hodnotou, což bylo způsobeno značnou výší závazků z obchodních vztahů.

Souhrnné modely, jež byly aplikovány v práci, podnik hodnotí po většinu období jako bonitní a prosperující podnik. Ovšem je zde nutné opět podotknout, že i když se společnost nachází v zóně, kde je pravděpodobnost bankrotu malá, tak by neměla usnout na vavřínech, protože výsledné hodnoty se pohybují spíše na spodní mezi intervalu.

5. 2. Zhodnocení situace společnosti SWOT analýzou

Aby byla klasifikace výsledků a celé společnosti hodnotnější, bylo využito SWOT analýzy. Tato analýza je subjektivní nástroj hodnocení a využívá se pro identifikaci pozitivních, ale i negativních aspektů podnikání. SWOT analýza je založená na faktech a zhodnocuje taktéž výkonnost a perspektivu podniku. Bývá využívána jako doplněk finanční analýzy.

Silné stránky

Lze konstatovat, že mezi silné stránky společnosti patří především rostoucí trend tržeb zejména v posledních zkoumaných letech. Avšak je nutno zmínit především specifickou činnost podniku. V Olomouckém kraji není velké množství firem, které by se zabývali výrobou a správou podtlakových nádob a cisteren, díky čemuž společnost Prest Přerov a.s. získala konkurenční výhodu od ostatních, ale také dobré postavení na trhu. Podnik má také dlouholetou tradici a zkušenosti, které usnadňují rozhodování potenciálních zákazníků při výběru dodavatele. Na tento faktor může mít vliv také diverzifikované portfolio podniku nabízených služeb.

Slabé stránky

Velkou slabinou podniku je, že neinvestuje žádné finanční prostředky do inovace. Ať už se jedná o investování do modernizace výrobní technologie anebo do optimalizace řízení zásob a zakázek. Také by mělo být zdůrazněno a zároveň společnosti vytknuto špatné řízení pohledávek, protože má velké množství pohledávek po splatnosti a některé již možno označit za nedobytné. Typické pro firmu zabývající se tímto druhem podnikatelské činnosti jako Prest Přerov a.s. je vysoká energetická náročnost a místo hledání skulin pro úsporu, se to až tolik neřeší. Další slabou stránkou firmy je nedostatečný přístup k zaměstnancům, jejich vzdělávací a školicí proces je nevyhovující dnešním požadavkům.

Příležitosti

Společnost by měla zkusit zažádat o finanční prostředky z fondu evropské unie na pomoc malým a středním firmám a investovat je do zdokonalení jejího chodu. Samozřejmě by měli začít investovat do zaměstnanců a rozvíjet jejich znalosti ať už různými certifikáty

a oprávněními anebo státními zkouškami. Možná by nebylo od věci vzít v úvahu zavedení motivačních programů pro zaměstnance.

Dále by firma mohla zkusit delegovat některé své méně důležité aktivity pomocí outsourcingu na jiné firmy zabývající se přímo danou činností. Například by mohla využít nějaké přepravní společnosti pro své výrobky a nemusela se zadlužovat koupí nákladního automobilu. Také by měla zkusit využít služeb poradenské firmy, která se věnuje optimalizací výrobního procesu a vyzkoušet již prověřené metody. Zavedení nového způsobu myšlení pomocí metod souvisejících se štihlou výrobou by společnosti zkrátilo čas na výrobu či opravy strojů, s nimiž souvisí velká úspora finančních prostředků spojená se zaměstnanci, s jednotlivými zakázkami, ale především se zásobami a ostatními náklady (náklady na skladování, náklady z nedostatečné zásoby, další sankce apod.).

Ještě by mělo být podotknuto, že podpora prodeje je také velmi důležitá a to firma poněkud zanedbává. V době, kdy informační technologie na vrcholu je téměř nemyslitelné, že někdo nevyužívá internetové reklamy pro propagaci anebo dalších možností jak se zviditelnit. K tomuto by bylo vhodné také využít někoho, kdo se v propagaci vyzná a najmout si firmu nejen na správu webových stránek.

Ohrožení

Největší hrozbou pro společnost je příchod firmy, která nabízí stejné nebo dokonce lepší služby, jako Prest Přerov a.s. Ovšem toto je obavou snad každé existující organizace, která podniká v jakémkoli odvětví. Firmu může ohrozit také rozhodnutí hlavního dodavatele, že navýší ceny zboží. To by pak pro ně znamenalo, že buď zdraží také a tím ohrozí svou pozici na trhu anebo nezvýší ceny, ale promítne se to negativně do výsledku hospodaření za běžné účetní období. Stabilitu společnosti by dále mohly ohrozit změny v podnikatelském prostředí, jako politické, legislativní a kontrolní mechanismy (např. daně, ekologie, zrušení podpory a další).

5. 3. Návrhy a doporučení

Jak již bylo zmíněno v předešlé podkapitole, společnost by měla zkusit využít možnosti podpory pro malé a střední podniky, jež nabízí vláda ČR, z důvodu posílení

konkurenceschopnosti českých podniků a investovat je do vzdělávacího programu. Samozřejmě existují i jiné možnosti financování, jako například úvěr či uvolnění části svých volných prostředků. Avšak společnosti je doporučeno využít těchto fondů i přesto, že je to běh na dlouho trať a schválení dotací může trvat i několik let.

Se získanými prostředky by se měla firma Prest Přerov a.s. zaměřit na své zaměstnance. V současnosti disponuje přibližně se 40 zaměstnanci a z toho jich je pouze pár, co jsou držitelé průkazu o státních závěrečných zkouškách (nyní certifikáty ČSN EN 271-1, ČSN EN 287-1 a další). Prohloubení jejich kvalifikace by společnosti uspořilo spousty peněz, ale také by získali další výhodu oproti konkurenci, díky svým vysoce kvalifikovaným zaměstnancům. V podniku se pracuje s velice drahým materiálem i stroji a neodborný personál zvyšuje riziko zbytečných ztrát a nákladů. Intenzivnější školicí kurzy by znamenaly pro podnik lepší a hlavně rychlejší adaptaci zaměstnanců do procesu. Příspěvky ve výši alespoň 50% ze strany zaměstnavatele do certifikátů, státních zkoušek anebo samotného svářečského průkazu by si firma získala přízeň a náklonnost svých zaměstnanců. Je samozřejmé, že tento „benefit“ by musel být podmíněn určitými podmínkami, mezi něž patří upsání se na určitou dobu zaměstnavateli, při nedodržení smlouvy by přišly sankce. Další je nabídka možnosti bezúročné půjčky na doplatek zkoušky. V následující tabulce jsou uvedeny základní odborné kurzy pro svářeče.

Tab. 5. 1 Základní certifikace pro svářeče.

Typ zkoušky	Cena (v Kč)	Doba kurzu (týdny)	Počet svářečů	Náklady (Kč)	Platnost (roky)	Přezkoušení (v Kč)
ČSN EN 271-1	23 000	5-6	3	69 000	2	350
ČSN EN 287-1	7 500	4	12	90 000	2	500
<i>Náklady celkem</i>	<i>159 000 Kč</i>					

Zdroj: Vlastní zpracování dle webových stránek České svářečské společnosti ANB.

V Tab. 5. 1. jsou vyobrazeny údaje o základních kurzech pro svářeče a certifikát pro svařování všech typů svárů. První možnost a tedy základní kurz nepotřebují všichni zaměstnanci, takže jen pár nadějných jedinců zabývající se přípravou. Druhá možnost představuje certifikát pro svařování všech typů svárů, a tedy spíše pro ně se vztahuje vzdělávací program z fondů na podporu malých a středních firem. Nejsou zahrnuti všichni

svářeči, ale také jen ti co by byli ochotni podstoupit tento program a chtěli se zdokonalit a využít své šance. Celkové náklady na tento program by byly ve výši 159 tis. Kč a proškolení vybraných zaměstnanců by trvalo tak 6 týdnů. Zaměstnanci by měli v rámci své kvalifikace chodit co 2 roky na přezkoušení.

Existují i další certifikáty, jako svařování elektrickým obloukem, v ochranné atmosféře CO₂ anebo svařování plamenem. Dle těchto, ale také spousty dalších oblastí se odvíjí cena a typ oprávnění, ale i délka kurzu.

Další návrh pro společnost a doporučení je, aby investovala do podpory prodeje a do marketingu. Tato část podnikání je opravdu klíčová a lze konstatovat, že firma ji poněkud zanedbává. Firma by měla zvážit najmutí odborné firmy zabývající se propagací a marketingem.

Ta by se nejdříve zaměřila na webové stránky společnosti, které jsou strohé a docela zanedbané a nejsou tam aktuální informace, cena takovéto služby se pohybuje okolo 10 000 Kč a průměrná doba realizace je až 25 dní.

V další řadě by odborná firma vytvořila podniku reklamu na internetu a ve městě, protože při procházce nejen po centru, ale i po okolí není na firmu nijak poukázáno dokonce ani u samotného areálu Prechezy. Internetová reklama by stála firmu v průměru 130 Kč za CTP⁵, v předvánočním období by to bylo dražší o 30%. Cena se také odvíjí od toho, na jakém portálu by byla zveřejněna. Outdoor reklama je již poněkud nákladnější záležitost, ale podnik tím na sebe nejvíce upoutá. Cena měsíčního pronájmu na frekventované části města je necelých 250 000 Kč a to konkrétně lighthboxu, ať už visícího u cesty na osvětlení anebo v telefonní budce či zastávce. Také lze využít k reklamě obytné plochy a soukromé bilbordy, kde se cena pohybuje od 2 000 – 20 000 Kč za měsíc, což je podstatně přijatelnější. Stejně tak účinná je i reklama na autech, jejichž cena je oproti ostatním téměř zanedbatelná.

---

⁵ CPT – je cena za tisíc zobrazení.

6. Závěr

Finanční zdraví společnosti je hodnoceno pomocí celé řady metod využívaných při finanční analýze. Jde vlastně o způsob jak vyhodnotit úspěšnost firemní strategie za určité období v tržním prostředí. V neustále se měnícím prostředí se bere tento rozbor jako běžná součást hospodaření, bez kterého se již žádná firma neobejde. Finanční analýza vychází jak z dat minulých, tak současných, což umožňuje ekonomickým subjektům nejen odhadnout další vývoj podniku, ale hlavně slouží managementu jako podklad pro rozhodování o dalším fungování podniku.

Cílem diplomové práce bylo diagnostikovat finanční zdraví společnosti Prest Přerov a.s. za období let 2008 – 2012 a to vybranými metodami a modely finanční analýzy. Společnost byla hodnocena v období let před vznikem hospodářské krize, během ní, ale i další roky po jejím propuknutí.

Teoretická část byla zaměřena na teorie související s metodami a modely, které byly použity při finančním rozboru společnosti. Nejdříve se v diplomové práci pojednávalo o různých uživatelích finanční analýzy, dále byly rozebrány nejdůležitější zdroje informací, které bývají využívány pro finanční analýzu. Avšak největší pozornost byla věnována poměrovým ukazatelům a souhrnným modelům hodnocení. K tomuto teoretickému oddílu byla přiřazena i stručná charakteristika společnosti Prest Přerov a.s.

Další kapitola diplomové práce je praktická část, ve které byly aplikovány jednotlivé metody a modely přímo na skutečná data z výkazů společnosti. Nejprve byla využita horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Dále bylo využito poměrových ukazatelů a vypočtené hodnoty vybraných ukazatelů byly porovnány s průměrnými hodnotami odvětví. Následoval pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu a v závěru aplikační části byly použity bankrotní a bonitní modely pro zhodnocení výkonnosti společnosti.

Výsledky provedené finanční analýzy ukázaly, že firma Prest Přerov a.s. až na drobné výkyvy je stabilní, finančně zdravou společností, která prošla za své dlouholeté působení na trhu mnohými změnami, a ty měly spíše pozitivní vliv na její celkový vývoj. Mezi něž patří omezení nerentabilních aktivit, prodej přebytečných zásob ve formě polotovarů a nedokončené výroby, snížení krátkodobých závazků z obchodních vztahů a ukáznění platební morálky odběratelů.

Seznam literatury

1. DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
2. GRÜNWALD, Rolf. *Finanční analýza – metody využívání*. Praha: VOX Consult s.r.o., 1995.
3. GRÜNWALD, Rolf; HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Oeconomica, 2004. 182 s. ISBN 80-245-0684-X.
4. HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI – Wolters Kluwer. 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
5. HRDÝ, Milan. HOROVÁ, Michaela. *Finance podniku*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2009. 180 s. ISBN 978-80-7357-492-5.
6. JANOK, Michal a kol. *Ukazovatele finančnej analýzy podniku*. 1. vyd. Bratislava: MIKA-Conzult, 2000. 115 s. ISBN 80-967295-8-6.
7. JINDŘICHOVSKÁ, Irena. BLAHA, Zdeněk Sid. *Podnikové finance*. 1. vyd. Praha: Management Press. 2001. 316 s. ISBN 80-7261-025-2.
8. KAŠÍK, Josef, Milan MICHALKO a kolektiv. *Podniková diagnostika*. Ostrava: Tandem, 1998. 343 s. ISBN: 80-902167-4-9.
9. KISLINGEROVÁ, Eva; HNILICA, Jiří. *Finanční analýza krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. – xiii. 137 s. ISBN 80-7179- 321- 3.
10. KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 2013. 240 s. ISBN: 978-80-247-4456-8.
11. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza, metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. 144 s. ISBN 978-80-247-3916-8.
12. STROUHAL, Jiří. *Finanční řízení firmy v příkladech*. 1. vyd. Praha: Computer Press, a.s. 2006. 177 s. ISBN 80-251-0913-5.

13. SYNEK, Miloslav a kol. *Podnikové ekonomika*. 4. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 475 s. ISBN 80-7179-892-4.
14. VALACH, Josef a kol. *Finanční řízení podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o. 1997. 247 s. IBSN 80-901991-6-X.
15. VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada Publishing, 2011. 246 s. ISBN 978-80-247-3647-1.

Elektronické zdroje

1. Ukázka z publikace

GLADIŠ, Daniel. *Naučte se investovat*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s. 2005. 176 s. ISBN: 978-80-248-1205-5. Dostupná na stránkách:

www.books.google.cz

2. Ukázka z publikace

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada Publishing, a.s. 2013. 552 s. ISBN: 978-80-247-4574-9. Dostupná na stránkách:

www.books.google.cz

3. Online slovník pojmů dostupný na stránkách:

www.business.center.cz

4. Oficiální portál pro podnikání a export

www.businessinfo.cz

5. Ukázka z webového portálu města Přerova

www.prerov.eu

6. *Ukázka z webového ekonomického portálu o finanční analýze*

www.faf.cz

7. *Oficiální webové stránky společnosti Prest Přerov a.s.*

www.prest-prerov.cz

8. *Webový portál společnosti Czech Welding Society ANB, zabývající se svářením*

www.cws-anb.cz

Firemní zdroje

1. Výroční zprávy společnosti Prest Přerov a.s. z roku 2008 – 2012, dostupné na webovém portálu veřejného rejstříku.

www.or.justice.cz

Seznam zkratek

A	Aktiva celkem
a_i	Dílčí vysvětlující ukazatel
C	Celkový investovaný kapitál
ČPK	Čistý pracovní kapitál
EAT	Čistý zisk
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
EBITDA	Zisk před zdaněním, úroky a odpisy
EBT	Zisk před odečtením úroků
EVA	Ekonomická přidaná hodnota
NOPAT	Čistý operativní zisk
OA	Oběžná aktiva
ROA	Rentabilita aktiv
ROCE	Rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
VK	Vlastní kapitál
T	Tržby
t	Sazba daně z příjmu
t	Běžné období
t-1	Předchozí období
U_t	Hodnota ukazatele
U_i	Velikost dílčího ukazatele
ΣU_t	Velikost absolutního ukazatele
WACC	Průměrné náklady na celkový kapitál
X	Analytický ukazatel
$\Delta x a_i$	Vliv dílčího ukazatele a_i na analytického ukazatele x
Δy_x	Přírůstek vlivu analytického ukazatele
Δ	Změna

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji že,

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/200 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická Univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 23. 4. 2014

Jana Ondrušková